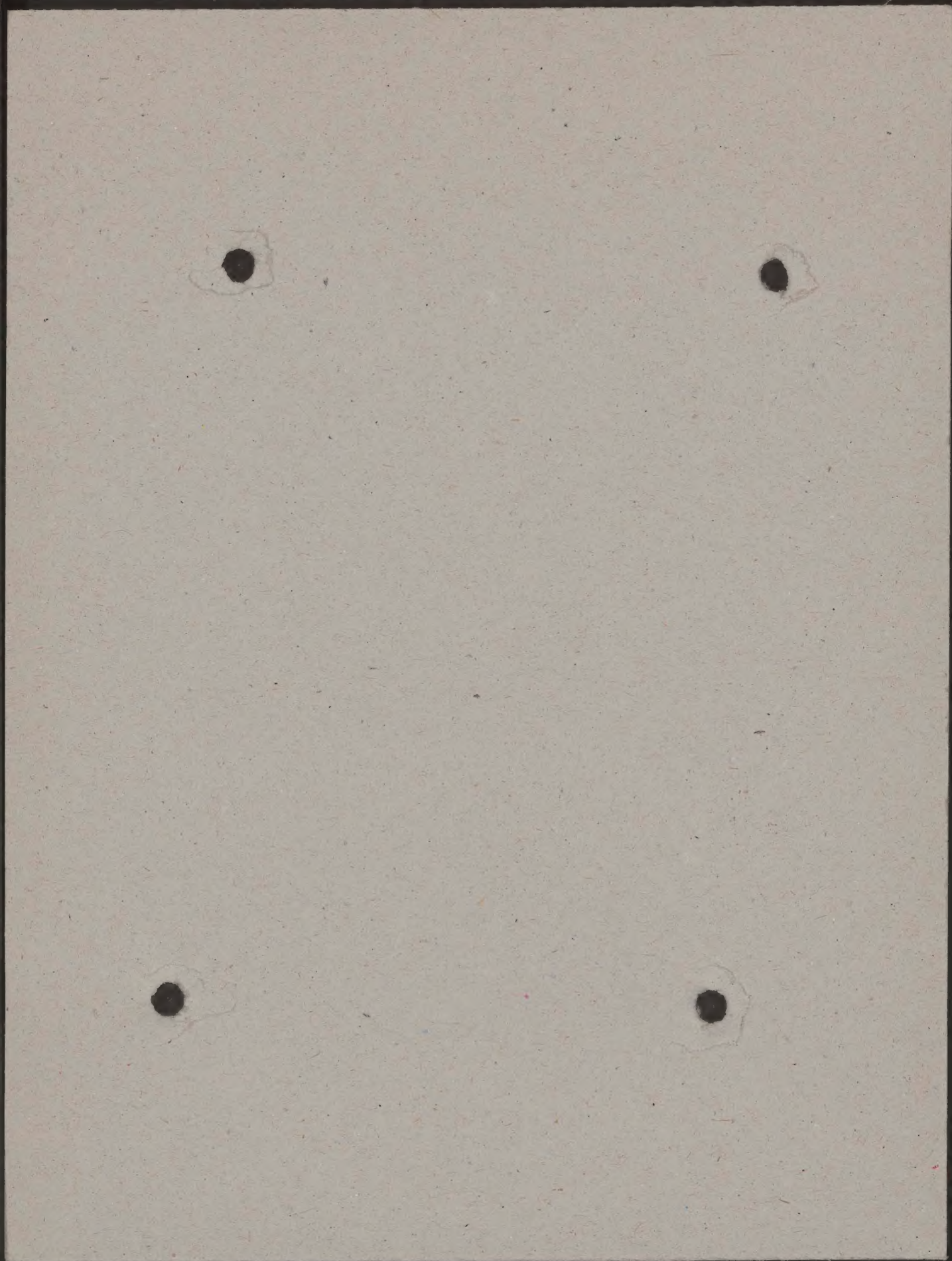

8245

Bibl. Jag.

II

8245

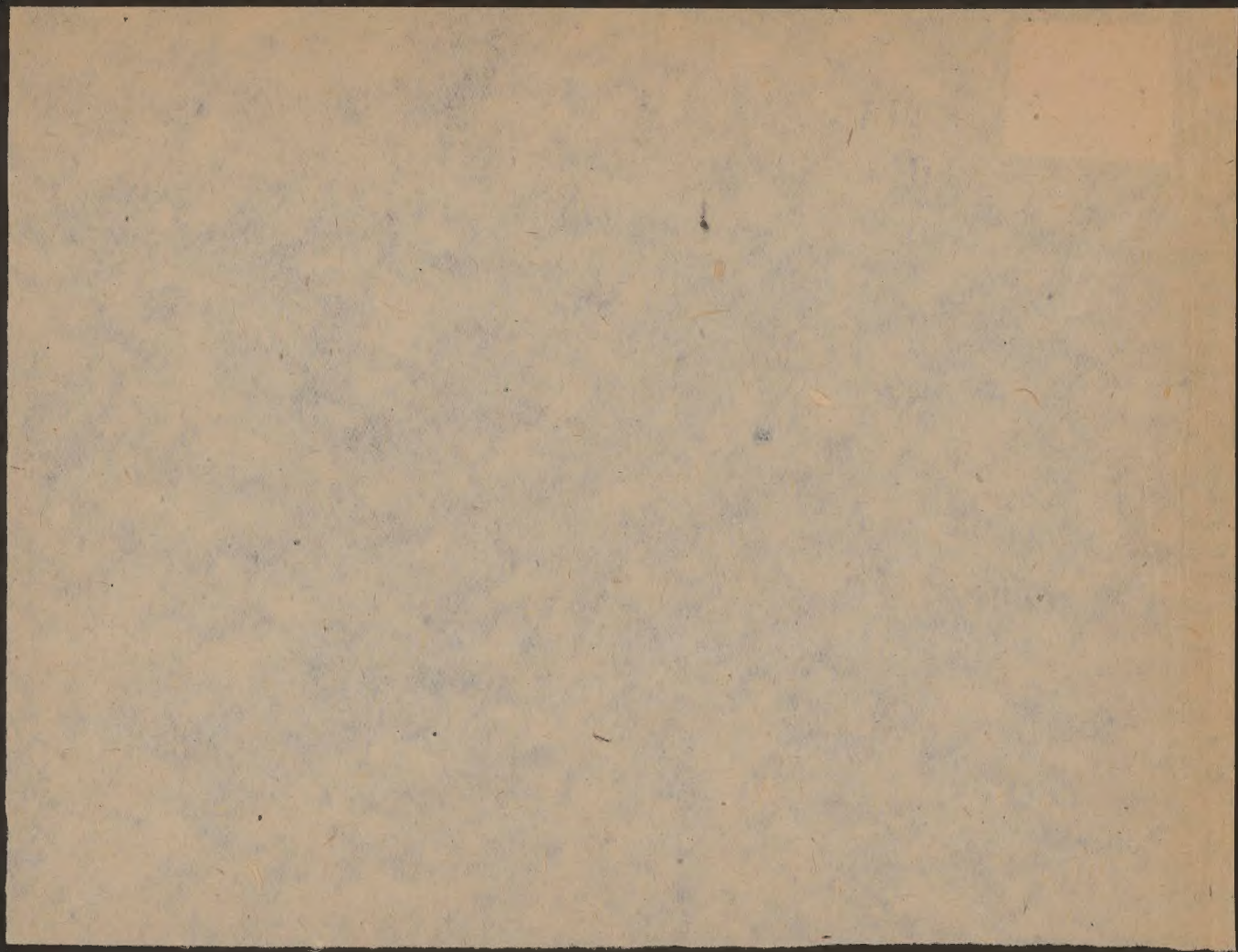
II

8245

II

Pawlicki Stefan, ks. dr.

Kotatki z czasów studiów na Uniwersytecie Wrocławskim (1858-1862)
prawdopodobnie wykorzystane do referatów na zebraniach Towarzystwa
Literacko-Stowiańskiego we Wrocławiu.

8245

II

1. Lycie m
Harud iz
wyższego
poroc's z
jakim y
pojinora
braz ko
zic u i
Lycie an
sarkach
uaym do
natayh
i rozleg
istoty
sarkapi
Gis'mien
catego m
obraz ko
pragmaty
Horego
Tomase
Hterem
isa, ie

2. HuLo
Dzista
braz
warlozi

1. to jesi
Owata
Dopria
moxe by
mego
shih
bomata
haradon
mayry
z Germ

1. Życie narodu dzieli się na umysłowe i społeczne.

Naród żyje, nie innego to nie znaczy, jak że dąży do osiągnięcia swego stanowiska pojmowania i wyrażania woli; przez co organizm życia narodowego odbywa się dwójakim sposobem, raz, że u nim umysłowe się wyraża, pojmowanie oraz wyrażanie samego siebie, a ponownie, że wyrażane to w życiu umysłowym pojmowanie wyraża się w życiu jego społecznym i ekonomicznym. --

Życie umysłowe i społeczne. -- Drugie pojawia się u ludzkości narodu do ściennej ludów, u całym stanie społecznym narodu, u jego rozmiarach, u prawach politycznych i prawnych, u rozmiarach się i ułomności narodowych, u kierunkach i rozległości oświaty. -- Życie a literatura - Powstaje wtedy pojawia się piśmiennictwo, z wykazaniem ich nauk i sztuki, jest historia i literatura.

Piśmiennictwo daje nam więc obraz życia umysłowego całego narodu, obraz zawarty w owocach jego piśmiennych, obraz ten przedstawiony w ciągu chronologicznym i umysłowym narodu z historią piśmiennictwa narodu.

Tomasz Kampianello powiada, że przygotowanie jest charakterem piśmiennictwa - o historii literatury powiada, że rozmiar przed nami piśmiennictwa narodu.

2. Historia literatury w wiskach i mierzach rozmiarach

Życie piśmiennictwa nie ograniczonym i ograniczonym - Życie literatury - naukowej i ogólnie - naukowej - Życie literatury - naukowej albo ogólnie - Życie literatury.

§ 2 §

1. Co jest oświata? oświata naukowa i naśladowcza.

Oświata jest to ogół prac przedsięwziętych w narodzie celem dążenia do celu swego najwyższego, do poznania samego siebie, może być ona naukowa, jeśli wyraża się ona narodem samego, jeśli jest wyrażeniem historycznego rozwoju społecznego jego stosunków. --

Oświata grecka, oświata rzymska, oświata łacińska, oświata narodu rzymskiego i germanickiego. Z rzymskich ludów najwyższymi, którzy zrobili sobie piśmiennictwo rzymskie z Germanami Niemcy.

W Francji zapożyczamy miceranizm, pierwszeństwo germ-
i rom; Anglii, Islandii pojęcie o narodziu rom. do chrześ-
a u Hiszpanii przesłania pierwszeństwa rom.

2. Wzrost narodziu słowiańskich. Słowianie mieli różnicę, cho-
nie wielką, adiat - oświadczenie rzymsko-greckie; j. Św. Św.
użycie w pełni na dwa dzęgi: potu duńsko-wschodni i
potu duńsko-zachodni.

Słowianie potu duńsko-wschodni (Fryzowie, Batawowie)
przechylali się do najdawniejszego czasu do państwa bizan-
ckiego, ponieważ literatura grecka już była pojęta, dla le-
go same te urody kartatru i masiaty. -- Polska i Czechy
przyjęły obrzęd łaciński, inni Słowianie grecki.
Wtedy do przesłania religijnego bardzo ważny, bo wplywał
na dzieje i oświadczenie. Polska przechylała się na zachodni,
mimo tego nigdy się nie rozstała z stałymi sobie
formami rządu i życia społecznego.

4. Wpływanie Słowian i węgry i Europa zachodnia.
Archidukowa pretekst. str. 22. -- Węgry broni się u
siebie, Francja szuka nieprzyjaciela, od siebie
na koniec wrogą u operant powrotem, obraca ją
nawet na swoją korzyść. -- Fryzowie, Słowianie =
Asterowie, Katalonia; Polska = Francja; Czechy, Węgry =
Niemcy, Anglia.

5. Wzrost Polski - wplywy obce, pod któremi roztawia-
wplywy europejskie.

Wplywy i 2. Wplywy wplyw rzymski - do wplywato-
rów na formę rządu i obrzędów religijnych przyszedł od
Rzymu - kościół, cerkiew, omentarz i amfiteatr -
wplywy germańskie nie bardzo widoczne - slachta -
wplywy Słowian i Turków - wroty tureckie i bakarskie -
mit, wojna, karaw, bakarskie -- kara -
Mimo wszelkich tych wplywów różnic nie zatarły się w
tych namiona narodowości a literatura była czysta, bogata,
żywa; oświadczenie było rodzinną, narodową, przypadającą do same-
go narodziu.

6. Wplyw historycznej literatury obejmujące całe życie narodziu.
Wzrost narodziu i literatury przez dzieje.

W starobu literatury zachowane są najcenniejsze myśli
tego narodziu, lecz nie jest ona jedynym kluczem do prze-
stanki; narodziu polski nie był pełnym, lecz czynnym
- dla ciętych wojen nie było wiele czasu do pisania
a chociażby się tylko objawem pojedynczych nie zaś całego
narodziu, dla tego historyczna dziejów powinna iść w parze
z historyczną literaturą.

historja

nie na ro-

paręginy

złoty pie-

złoty sto-

złoty m-

Okres st-

tema i y-

prerob-

rolnwa-

kwato-

wa, sk-

Organi-

ukwalap-

na enon-

Swoboda

zuzego-

Starsi-

zawied-

Wzrost

Wzrost

sata po-

sladu i

i wplyw-

zai nalo-

wzrost

wry, g-

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

Wzrost

§ 55
Łódź Łubusz.

Najdawniejszą ten pomnik liberalny piśmienniej urodził
odkryty został przypadkiem w Pradze - składając się
z dwóch stauk, na dwóch inwaryach w 8 ce - i znającego
się tenże w uciekłym maseum. Książęstwo zostało zapewne
w wieku 18 a sięga zapewne sięganiem w 18 - Książę sama
wydarzyć się miała w pierwszej połowie 18 stulecia, 1781.
Treść: Do śmierci opiera powzięto się dwóch braci między
sobą, Chrudoś z nad Otawy i Stogłó z nad Radburą.
Wieża otem gdy została do książęci Łubusz, panującej u niej
nad ziemią czeską po opier krotku, które uobytwa się przez
połty knieciów, lechów i stadykch, a prośba tego
obra braci, rozważonych o niano opowiadanie. Wgromie
zgromadzonych starych wykopano książka, która
na tronie opion a przed nią stawają dwie przemawia
diewie z deskami prawodawstwi i z ławicem kara-
nym. Krolowa wywala zgromadzenie, by opierze statysty
następuje wieka narada, potem zbieranie poprzedzających
głosów do sądku. Podnosi się Radbura z kamieniem
możu a przeciwnicy wzię głosy, przemawia do
braci zważających, by się w zgodzie opowiadanie opowiad-
nia podzielić - stary brat Chrudoś na ten pomysł
się obraża i wyprawa książęci, że nie opiera nad na-
kami panować, uem obrażona zjecha się wygłasko
wziata w wasiach domowych i nuda do obecnych
lechów, idy jej nęcia obrali, którzy by nad nimi pan-
nat. Książę się nate sprawa wygłaskiem Radbura, który
odmawiać prawo nemićkie odwołuje się na dante
natury prawników, podług których drebli drebli
się chadoba opier smutnego. Na wyrok ten zgadza
się zgromadzenie i rozchodzi się.

Charaktery: Łubura okazuje się książką, która obtr-
wzych podanych; zważa charakterem tagodnego i podh-
ja się pod postanowienia zgromadzenia Łuburzych.
Z dwóch braci Stogłó wcale nie występuje w zgro-
madzeniu, przegromek chrobrogo i miedzianie jego nad
chłodną Radburą mają zapewne ożnaczyć prawego,
pocierowego i spokojnego ryvera, gdy tymczasem
Chrudośka latym nazwał podła t. j. srogim i niewieści
zamek jego nad brzegiem Otawy.

by w zgodzie oba regdali
przebiega, opowiadka

wspólnie stawali

Skrypty
wygłasko
on prze-
gor har-
poszer
Olawa p
x kłobego
Łubur
Radbura
pod Prag
Kiecowie
Wygłasko
Łubur
długiej
Jan u
Kiecowie
Wygłasko
Wygłasko

To samo

Winnych
ziemi
w Polce
można
podbiła
byli by
podobne
holen
Dwie pr
wygłasko
jedna
a u dru
przed o
pod ob
gani
kam
Wrak. M

Skrajny ten urywek ma wielkie znaczenie nie tylko z filologicznych względów, lecz i z powodu historycznych i prawodawstwa. Stwierdza on przynajmniej Lechów - Czechów, zwrócić uwagę na to, że od Stora, od go Karpaciński przez Kłoc, Odrę i Błogę - lub jądru innych pewnie jeszcze przez Gran, Naga i Morawę.

Wyjaśnienie.

Gława popołowio nazywana Matawa, strumień w potu drzewnej stronie, z którego obrywa się wiele piasek. Drugi imię toczy się z Matawą - imię to = Klingenburg.

Radurka, która wpadała pod Płanem do Skrzę a ta ostatnia uchodzi pod Pragę do Matawy.

Klenowice. Balbin między towarzyszami Czechy wymienia Klena. Trzy rzeki zob. wyżej.

Łasztotka (właściciel). Ściemnił mi murem, że to jest narwa drugiej siostry powadzonej braci, która na dworcu kłóci się przegladając. Jani ubiegłemu, że jaśnotka postawiona jest figurą poetyczną Stora. Kwiecień jeszcze innej mięszce to Stumary.

Wzrostu kmiciorów, Lechów i Władychów. Kmicior w innych przedsiach była brzyza z starca wiekiska, tak w "Czasie Hermanów":

Niechaj się, niechaj ja kmicior!

Konem najerdę was długi

deptana trawka, u przedlecin

zieleni smugi.

To samo oznacza, wyraz ten w hymnie św. Wojciecha:

"Adamie, ty Boży kmicioru,

ty siebieś u Boga u wron."

W innych miejscach oznacza - podług Maciejowskiego - znakomitego ziemianina i ród. - Jeśli przyjmujemy z drąjnością, że Lechów w Polsce stanowią ród obcy, wiektoranicki - to samo zastosowałby można do Czechów - Lechów. Wtedy kmicior oznaczałby nam ludność podobną Storańską, leci (słuchta po Skandyn. - porow. niem. ge-lag) byłby stajnią dla słon rycerski, przynajmniej do krajów Storańskich, a podobieństwo może normandzkiego - a władych byłby nakleśnianie podobień, które wzięte były z narskiej ludu przynajmniej, nadzieli na wiec.

Świe preumne wytapity drzewy

wywarone w wieżach wieżowych.

Jedna deska, drugą prowadzącą,

a u drugiej niech krawiec krawiec;

przed obiemą płożenie zwiastu prawdy,

pod obiemą światło - jedna woda

Wskazuje w dwóch ostatnich wierszach widzą wziankę o sądach bożych, które Storańom przez Chrześcijan narzucone zostały.

Maciejowski, hist. prawd. słow. t. I. str. 21 powiada o naszym poemacie: całe to sąsón po-

ganiłwa cześkiego słońca jego wstawa niemożna, i woda wspomnianą tam sądy boże. Jeślikolwiek innego jest zdania J. L. Blandkier w rozdz. Krak. III. p. 48. 19. Stwierdza on przez chrześcijan narzucone zostały.

Stwierdził przecież niema wspomina Michałewski (str. 58), że bezwarunkowo
ten sposób sądu podległoby na inchołową straszenie, młodym
krótką ratę pocmut' obra, obrotu' do czasu późniejszych, choroba' moja
wiera, gdzie Libera obrotu' się do prawa wiekniwego swych bogów.
Droga tego język pierwowstawa skwierdzony, powini odpraszam, jak
Wacera 'Nater verborum i atamen ewangelii' (s. Jana) i' druk jak
i raty 'sądzie Libera' powiada, nara za najodleglejszą staroży-
tost i narażony stowianizm.

Stowianizm do świątego sądu - sąd do samo do narkynie, nara,
wyma ten dość uścisza zachodzi i zygmutowskich piaraw. W pastwora
Matgoraty, wydałm prosz Li. Chokowskiego natrafiamy uścisza na to
wyrażenie: "stodać będzien nad nimi w miotle żelaznej, a jako sąd idanowy
robijasz je? Wyrazem tym bez wydzienia pokrewnione: "sądzie",
sędziuby? -

aby wiec obrotu' w narodzie "wiec" - wyma prastary, stowianizacji
zgromadzenie stowian, narada, jakie odbywano po wiosach parst hanim
stowianizacji przedziwizorem.

turam zawrat jarym. Porównanie swiego bohatera z turam zupełnie
spadnie z ichem narodowym stowian - języczek jęzora wazdziego po-
równania nara z cy. Solami. tuy albo jar.

Łol: wiera: "Wozylatow stowian jako kus jary" - Anolus mięjsi
w stowianizacji ziemach bierze ślad nazwy; w lechach: Turisko, w bohor

Turin i lasach Polscia. W gminach nowie doład ulniewa, przegatowa:
skahar' tura; skahar' turem t.j. ubierac' się w kosań obrotu' stowian
do góry; w jedrej przesz' galicyjskiej: natrafiamy na turam: "wy-
hatoru' ty riroho tura z tuha". W stowian mawiono: przegatowa: stah
gast mirt na pierciach wyobrażenia ofowy tura.

Zwolicie nara. Wyjście nara. - Nara. zwolcia wyrażenie wpięci
boga-rozowy.

W powiecie tym narażony wyznaczenie ziemie, które uenawaty
stahie sądownia rory kroka. Siedziły na wojm zwolanych lechów i stah-
kha lech w bydziockim, krolegradim, beranowim, wstawskim i kan-
mymakim, w pilmenim i prachim obwodzie.

Prezentem sądu Libera wiera z narażony zajmowało się oddaleni, między
nimi: Majewski i Rakowiecki; Bielowski odpraszam wymami przelat na
polenie ten zabitek. Co do Stowianizacji, powiada ten sam: "ze mehoru"
z tym nieporozumianym stowianizacji się mięjsi, apy-
licz narażony jako pierwowstawa najziślej' uchwyci', poproszał na pro-
ktadzie mawony, do bieru' w narkiej stahie polerazypie wyrażenie najpi-
dobniej z tych do stowianizacji.

W str. 16
dwoje
pod chore
pod dyki
prezent
za modli
jakas go
gdy im g.
i stowian
zakochany
ktory on
tworacy
Nikolaj
do epoki
z tego, co
Fimmer
naktoro
ze nie
Dzieli
i na pi
Leci nro
t.j. p
tu byko
Jarostan
Zwójczy
złoty
polahie
Co do
Co zas
wym trou
wiera (br
wykrywi
Tresc
wypras
wygnan
przypie

Manuskrypt królewski - Łabój, Stawój, Ludrek.

W dr. 16 września 1877 r. nawiązując przysięgła wnieśli 'królowym
dzwoni', zastępnat, że w każdym środkowym wiesz kościelnej, sklepieniu,
pod chórem, znajduje się, jak obrat, jeszcze do niedawna epoki, zniszczone
(od łyski) dochowany - Łabój on sobie ten dawny oglądał zabitych, a gdy wstrząsnął
przewraca i przewraca, napada na kilka kart pergaminu. Także mwał je
za modlitwy tacińskim charakterem epiane, lek wyprzedzają na widnia,
jakże go radość przejęta, gdy ujrzał cześć rekopis - a jak było niecierpie,
gdy im go dalej wdarovat, tem stało bogatszy się stawał. Wszakże niejednemu
i światłemu odartat zaraz przeważ stamach - stłukane śliczili jego
zakochanie i jednogłównie przyznano mu wtaczność należącego rekopisa,
który on toż był następnie w maceam, przekraczając na skład pamiętek
którejś wielkości wstępniej z abrygtych i obecnym wstępnem. - "Lec. Semionow", str. 5.6.
Rekopis sam podług świadectwa bieżących w tej rzeczy znawców, należy
do epoki między 1200 a 1250 r. a więc do późniejszego czasu. Zauwony
eleg, os i rekopis nie pochodzi z rękopisu, lecz bardzo jawnie. Należy
Fimmermann'owi, a nie do karta, na której 'Jelen' wypisany; podług cha-
rakterów pisma to między lata 1220 a 1250 przynależy; zapewne dawniej-
szemu niż rekopis królewski. -

Pisani zapewne w rekopisie dzieła się na opiewy historyczne, bohaterów
i na pieśni, już to młodsze, już to w ballady kształt przeobrazone.
Lec nie wątpliwe, należą do chóru, którym się wstąpić zapraszamy,
tęj. przedchrześcijańskiego, słowiańskiego. A 'Ludrek' i 'Stawój' bieżący
tu tylko wstąpił, 'Łabój, Stawój, Ludrek' i 'Ludrek' i 'Stawój'.
Fawstów i Benoz Normanów, należą już do chrześcijańskich, jako po-
dobnych wstąpił i mają, zatem mające się w literaturze wstępniej epoki literatury
wstępniej - 'Odmęcha i fawstów' młodszy, w przeważnej epoce literatury
wstępniej, gdyż stępniej się do stępniej polsko-wstępniej. -
to do pieśni liryckich - późniejszej pomysłowej. -
to zaś do formy wstępniej opowiadali wstępniej wstępniej wstępniej
wstępniej, z wstępniej wstępniej; ten zaś wstępniej wstępniej
wstępniej wstępniej, a wstępniej wstępniej wstępniej wstępniej
wstępniej, jako wstępniej wstępniej wstępniej wstępniej.

1. Łabój - Stawój - Ludrek.

Trzeci. - Należy do wstępniej pieśni, już po wstępniej i wstępniej
wstępniej wstępniej wstępniej, przedwstępniej na wstępniej wstępniej
wstępniej wstępniej wstępniej, który w wstępniej wstępniej wstępniej
wstępniej.

w ianach zwi' słowach siwego Kupała - Dob. pieśń Łaleskiego: "Śmierć
w obłędzie" Tom. I. Str. 277 (1877). Petersburgskie z r. 1877).

Wymagali wzywać wypędzić z gajów. Starożytni Słowianie musieli gaje
pozwierać jakoż zioła i góry, na których bogom wsi oddawali.
By jak dumić ow, jakiś wiecu stary, co wchował Wysehradem - spławał
flora podobnie oblatuje się do Rojana stwarza starego czasu, co wiecznie
palabrai żywych słów dółkat a uśmiech wlatywał pod obłoki.

Tras, bożek przestrachu
Dwa i pięć lat. Plaskło i dudy wato dwa pojęcia watej, stary z-
twańi wpolne, u naszych gminnych pociągach mnogo takich przystaw.
Włofanie przy poruszaniu, zblazeni się duka.

- 178 -
Sławy ciąg - pieśni bychne.

Hainert - Archiv für Geschichte, Lännerschaft von 1819 - i pieśniach
bychnych wkojciu królowościwego - iżewa iu słob utwórnych po-
myślach, żywość i kława kława, mro i jasnosi, a kłowit żywny
słnie w nich odity - są dno duca i sercem anista w rybach lwa
wskazaniego Liericera. - Cze one z polodaa anathronchą igraja
Mlinowia, jak Łakalka, to wate, ichna duka wia (kianeti, kłia),
nosptywaja się w zalu (Wpuszczona, Słownoroki), nasza pęta nasawol-
nej mto wiciwrej bywisi (Zagody). Jone, lubo w ciuś morao chere-
kter poezji gminnej odity, zarywaja jedynak totem opowie, opo-
waja hardego wprawie porwanaj kochanki (Łyehon), rywerskiego
skromierca o rękę kłie żęty oblatienicy (Łudra i Łubor), opłata-
ja obrak mtożiana, zabitego strada, okami wargotlich dederu (Jelen).

Ławajęc na kłój zewalony i na zewgółu bywosi myli, mtożaly
Jelena do nasdamniejaj odetaci spoki. Kłia i Łyehon mtożali
bardzo dawne byi mtożu. Łubor kłiattem wymowita, podobna
mimowolnej balladzie, mtożi kławiciera jest z ratego zbioru. -

Łubor pieśni mtożu spowino - linyne i cęgie linyne. -

Niektóre z tych spiewów jak gotabni jednego gniarda poproselity
z jedrej do drugiej rożiny.
Jeska z pieśni mtożu kłupetnie podobna do kłój "królowościwej",
wypowiadając się w pieśni mtożej zamant do kłój kławiciera zawa-
na do ogrodku zasadzonego na kochanku.

Kłia
Kłity róz - kławina róz!
czemu kławiciera w czas?
wchawiciera zmożit słon,
a zmożonaj zwięta w róz -
zwięta - zmożona -
zwięta koron.

Wskazanie pieśni:
Ach, ty mój sad, ty mój sad, ty mój sadunek,
a winograd zielony!
Czemu ty sadzie wczesnie rostkowisz?
Rostkowisz, wazy sadzie wczesnie?
Czemu kławiciera sadie wczesnie?

Siedzę wieczór - siedzę cały -
pokąd kury niezapiałę; -
próżno całkam - nieprzeżywa,
wypaliły się turyga.

Tak się śniło - tak marzyło,
mnie biednej dziewczynie:
że mi z palca z prawej ręki
pierścienieści spadł malutki,
i kamyczek drogi ginie.
Młynałastam zgaby,
nieprzeżył mój luby.

Tak porównywałem prężni rąk plemion słowiańskich z naszą
począ, dostrzegłobyśmy, że wędrowni tawaruch pojeść i urwać po
bratymużek tawaruch wziętych do luby i ludki w jedno wielkie gęz,
krośka wianucha na literaturę hopelna - połączenie oaty kca
wiek przedchrześcijański -

N.B. Wzrost nasładowat B. Łalecki, tom I. str. 209. -

§ 3 §.

Okręś I

(1000 - 1500)

Łnasie ogólne tego okresu - tawara i owarata zachodnia przeważają
wynierają wpływ na wszelkie sfery życia społecznego, ducha i wrodzono-
ści, solidarności opiera się u obrotu mowu zwrócić. E.D. piórnictwa
polaki w zarzucie, str. 17 i 18.

Jezyk polski wielce zblizany do czeskiego, jego twórcami najda-
wiejzszymi są: Berygthio jezyki i narzecza słow. tworzyły niegdyś
całość a jednak nową, a z tej mowli wziętych jezyków słow.
w drugim przeważnie czasie, odróżniły się narzecze dwa janie, że
nie tak wyraźnie, którego wziętych tena zjawia mowu słow. są nie-
jako gatażkami. Jezyk polski, czeski i łusacki tworzą jeden
przej, tak narzecze północno-zachodni, zbudowany jest z twórców pol-
surygny i czesurygny w tym okresie łatwo wyłomawczy można.
Jezyk polski wyrażony z jezyka towarzyskiego warstw wyższych,
z szlachy, z szlacheństwa nawet. Jego szlachę się i ubrany po
miotach wiejskich, po szlacheckich wiejskich - którzy nierzadko
mowu, tam składają do zachodu przybyłej - ad odbronić od zubo-
żeńskich kiczu, którzy samost Baci o dobro ludu - myśleli o
własnych wygoda i chęciach, a dla granatności lub dany nie.

Spiewas a siebie słowienki?
Ach i on alaturę!

Leoma ku maie nie przegłodzień?
by ci może kto na przeszkodzie?
Jeśli ci nie po myśli, to mię porać.

Pod wieczór do mnie młodzińców
młodo się oparto, a młodo marzyło;
nie piękny sen mi się przegmarzył.
Widziało mi się, że u maie u młodej,
na prawej ręce na krawiecku wypadł
aś mój złoty pierścionek
wykonany z niego drogi kamyczek i.t.d.

choć sobie przyswoić mowę Słowiańską, sławiali się niedokładnie
na Słowian zapora zagranicą amiejatności i mowy. Salono
połanie dopiero pojętym kłóży po wiaćch zameli karac po polsku
choron i tem nie wiele przytłaczali się do wygrabiania języka kraj-
owego, gdyż to same karcenia po fałnie zas napinali i wydawali. -
Stosunki polityczne tego okresu przedstawiają nam 5 pierwszych
wiekach historyi polskiej. ciągła walka i zmięt egzyston i słabota
wieluż przerw między królewskimi, wierszami Szwabów i Słowian i Ma-
tego nieodpowiedniej ich charakterowi - kłóży idącej się przez oparcie
króla cały kraj zagarnię pod swą hierarchią i Ma tego wapienja go
otacza do czasu przerw słaboty, a oparczają znowa, których było
panowanie królewskie jako tako się umocowało - panowie zwalniali
niekiedy sprawy słaboty i takia się z królem - przez ten w pierwszym
naszemu przerwie niekiedy od czasu do czasu pogodził przerw narzu-
conemu skracaniu - brzo, by charakter tych wieków ogólnie
oznaczyć, powołując się na, że "hierarchia rozwoju stosunków politycznych
i społecznych mimo kilkakrotnych przerwian zawsze jeden, idąca
one do wyrobienia podległości i słaboty, opartej na równości i bra-
terstwie, a nie na feudalizmie zachodnim lub podleganiu między kró-
lewskimi." - Zob. E. D. przerwian i słaboty, str. 19 i następn. -
Początek przerw w narodzie - religijna i światowa - Największy i najdawniejszy
zawrót przerw religijnej jest przerw Bogorodzica - choron najstarsza
jej postać, która my znamy, pochodzi z r. 1408. -
Przypisują ją powołując się na Największy, biskupowi Pragatemu, który
ja uważa, że najstarszy wiersz polski nad Wisłą - ma ona zarzek
zawreń historyczne, gdyż state się history boja i góstem zwrócić się
Polaków, choć jej charakter bynajmniej nie wojenny - spiewano ją
przed każdą bitwą aż do w. XII, do czasu, kiedy Polaka przestata podbić.
Największy, przekręcił I str. 77 -
Zaczyna się przerw od przerw i powołuje przerw do Największy, by
mówić się wstawia za błądzącymi grzechami i znowu swego, Jona.
wiersz wiersz - przerw o zwrócić się przerw a po Szwabów o
wiersz Szwabów - przerw następuje przerw wiersz, Ma nego Bóg
skazit na ziemi i tak wielkie powiód meczanie - Przechodzi przerw
do Adama, przerw z Szwabów, przerw go również o wstawia się
i Boga - a po powołaniu opiewania wiersz Bogorodzicy, i
przerw grzechów i wiersz do poloty. Przerw się kłóży narodzi
wiersz, Szwabów, wiersz kłóży Szwabów i zamego Bogorodzica, by przerw
jako wiersz grzechów do wiersz, do wiersz kłóży Szwabów.

jedno starostwo posiadać mianem. — Staroszkę grodzką mógł jednak mieć
prócz tego (prowentowe) niesądowe starostwo, równie jak kierowny i wy-
kostwa. — Staroszkę niesądowych znawiejszych i wiciej sad dwa jedna
osoba posiadać nie mogła, miał atoli król prawo dodania starostw
takich, z których uzupełniać się dochody. To samo dotyczy też i kierown
znawiejszych. — (Lengnich, str. 154 i 155)

§ 99

Bieg Dalecy.

2. Kierowny (tenetue) od kierownia tak są zwane, a ci co mają kierowny,
trzymają je niejako i posiadają, tak iż mógł król Łubicki wyrazić się
w swym przykrocie: „opowierzeniu Łamka wylbi twierdzy w zarząd i kier-
wienie” (Ławski, Statut f. 41. § 1. Januszowski, Statut. p. 297). Posięć
często już natrafiamy wzmianki o poszerzeniu w tenetę Łamka lub
miasta. Kierownicy fagiellońscy w praskim inkorporacyjnym przykrocie
wymienia zamki, miasta i miasteczka w kierowny oddane, a i innych
do tego odnoszonych się przykrocie, zamki w zarząd i kierowny oddane i
„Kat tatus porać”, że starostwa niesądowe, dawniej kierowanymi (tenetami)
się nazywały. Wszakie kierowny obejmują pola tyłko i wieś, a starostwach
zaś zamki i miasteczka bywają. — Kierowny znawiejszych. — (Lengnich, str. 154)

3. Wykostwa (advocatus) albo Łotytowa (colletus) mianuje się od starostwa
i kierownia i obejmują tyłko kilka słaj, gruntu albo takti, intyry, kierowny, albo
między jebr lub wieś. Łotoli niektóre wykostwa w przechodzą kierownom
znawiejszych a niektóre nawet poszerzają się, czasem znaczniejszy wykostwa
wykostwie się odzwana. Powrót swy wylbi w Polsce od owego czasu, gdy
król i królowie dawniej nieprawie grunta prywatnym w rękę spowiny
wyprowadzali, a w tym sposobem wiele nowe wykostwa były, z powierzeniem stąd
sądowej nad ową osadę i udzieleniem kilku taniów gruntu i innych wykostwa
dobre wykostwa lub Łotytowi prełożonemu. — Łubicki, opow. fag. p. 208. 209.
Wiele wykostwa przytaczano już z dawna do starostwa, tak iż „czci” ich już tyłko
starostwa; inne darowane były miastom; inne zaś w do naszych czasów
osobno się utrzymują, i podobnie jak inne dobra król. rozdawane bywają.
Wobec nas posiadają prawa przytaczania wykostwa do starostwa i Aug.
III przyzrent dał, takich które osobno się utrzymują, starostom nigdy nie
udzielać. Poruszyć tu należy, że te wykostwa, które w granicach star-
ostwa są położone, nigdy starostwie przekazane być nie mogą, albowiem
skłapani starostwa nie mają do nich prawa, jako do niepodzielnej części
starostwa swego. Gdy zaś tego nie można się zbawiać co do wykostwa
po za obrębem starostwa położonych, prosto te starostwa starostom
bywają powalane. (Lengnich, str. 154 i 155)

Dodatek: Ani dwóch starostw grodzkich, ani więcej, jak dwójce dobre król.
Januszowski, jedena nie udzielać, zobowiązał się Stanisław August. Były
zaś kto dwójce dobre już posiadać, zastąpić sobie na inne, korzystając
dobra, tedy że mogą mu być dane stencas jedynie, jeśli jednej z dwóch poprze-
dzić królewskiego ukłapi, aby komu innemu udzielenia była — Łubicki
row. Stanisław Aug. & Tenże w jeden — (Lengnich, str. 205)

"Ujät jablu strože" Horodnitskowie mieli pod sobą pięć zamków i m-
 zywali się obadź dwadzieściami kmiotek (marmimentorum marmores) (Lazarski)
 Adamie, ty bory kmiotek, ty siedział u Boga w wiecu. - zob. poprzednie
 objaśnienia do ręk. Lubusz, pod: wzmianki kmiotek, lechów i szlachty
 i to miejsce: "aby wiec obrotac' u nasztie".

§ 10 §

Bożya religijna - Ciąg dalszy.

Łazarz św. Wojciecha zob. u Wiszniewskiego, list. t. I. str. 379-383.
 Łazarz (Kraim) świadczył, iż kę pięć, nie S. Wojciech, ale księga
 katolicką napisali, bo u niej wzmianka świętych znajduje się (Wojciech
 świętych znajduje się u Łaskim, ale u najstarszym biskupie go nie ma
 [r. 1403], przeto zarzut kraimianiego upada). Błöff. (pochod. poln.
 Liederbuch. p. 214) staranie obreguje, iż S. Wojciech wyłożony
 u Niemców, dopiero w wieku późnym Polakę zwiedzały, niemógł
 jej napisać u języku polskim; zapomniat atoli, że u ówczes
 język aczkolwiek mało różnił się od polskiego. Najem. Jerusa na-
 rzyja ją katechizmem polskim, Kromer nie wierzy, aby była
 S. Wojciecha - Łaski powiada, iż z rozkazu Bolesława W. wojsko
 Ługa Podgórca spiewało - kłarki nie śmie jej podać za dzieło
 S. Wojciecha (Opraw. list. T. I. k. 48.). Te pięć z komentarzami
 anektymami wydał u Węgla 1543 Stanisław Chwonek. Pre-
 drukował ją Łaski, u statucie, a za jego przykładem Gastold,
 Jan Jannazowski, Bielicki, Skarga przez Kościelną wydał S. Woj-
 ciecha. Bartłomiej Nowodworcki Marat około 1620 przedrutował
 na brzech kartach te pięć i darował Dominikanom. Na końcu
 znajduje się kę atowa:

Daję Bogarodzice! Na pogrom Poganiów.

Bartłomiej Nowodworcki, kawaler Maltański.

To wyd. różni się nieco u języku od Bielickiego: u Bielickim
 jest: gdzie króluję Angeli - u Nowodworckim: gdzie króluję
 już święci. - (Wisniewski, t. I. k. 387.)

Mamy kę pięć nabożną, zale Boga Rodzice pod krzyżem zbawień
 która do III w. należy. Matka boska stoi pod krzyżem i wyrusza
 woję smutek głęboki.

Postuchajcie bracia młodzi
 kęć nam skazyj brwana głowa
 Natypanych moję smutek
 Też mi się stał w wielki smutek.
 Pociągajcie młodzi flary młody
 Kęć mi przypięty brwana goły,
 Podległemu sypa miata
 z legowiem żelata.

nkón i-a-
(longish stroke)
in media
intally kón

nr. 374-383.
o księcia
(Herzoge)

до кімнат
(полк.
ованг

niemogt
ócsas
ula sa-

by byta
rozko
va dieta

trans.
K. Pre-
Castold

S. Woj-
dranowac
N. 4. 1.

La Notion

1. *Adahim*
 2. *ro'luha*

Leontide
y. y. y.

Pieśń do najświeższej Gaany zamyna się (jeźli umieszczoną nieo piosenną):

Ala wazę nadzieję porzuciła
Tyś wrypota niebieska wsta,
Tyś rozkoza była najświeżego
Tyś toa królestwa niebieskiego
Tyś watocha sucha ochrana
Tyś od poratku porzeczana,
Tyś a świętej Trojcy stanna
Tyś królowa ~~na~~ wch słute sprawa
Tyś kwiat cegstoty Parian'skie ; i. t. d.

Te pieśni chor. w Kanzyonalu z r. 1435 umieszczone zapewno do XIV w. należą,
a widoczne ślady węgierskiego języka jeszcze na nich pozostają.

Pieśni w tak zwanych kantyckach dotąd często porzeczane, niewiem
czyli wazów Diastorskich sięgają. Dziś więcej może to do języka ostatni
raz w XIV w. odświeżono.

Prócz wglizonych wyżej pieśni kościelnych czyli nabożnych, miała już
literatura Prastowska tłumaczenie polskie psalterza Dawida, który jest
stęga nabożna pieśnią, a przekładzie można z zalet porazi obrona.
Jedną z tego waz (przed w. XIV) brójaki wykład psalmów i) z końca
XIII w. 2) tłumaczenie ps. r. 1380 pisane ; 3) rękopis takiego pergaminowy
królowej Jadwigi, a co najpóźniejsze do prawdy, w bródka XV w. Ma kró-
lowej Jadwigi pisaną. Sam język i zawiązywa się do logji w psalterzu tła-
satora S. Głogziana pokazuje, iż ten psalterz do tak dawnego królowej Ja-
dwigi jest dawniejszy. (Widziński I. k. 294. 395.).

§ 12 §

Poetyka Świątowa - poetyka gminna.

Jak u węgierskich Hordan tak i u Polaków przed zaprowadzeniem religji
chrześcijańskiej literaturą ludą była literaturą węgierską, literaturą narodową ;
owczesna literatura polska nie mająca pieśni religijnej i historycznej, pło-
cofca stworzoną, a przapowiadającą i przegadującą, gdań i podania historyczne
była jedyną. Nie było jeszcze klasy wędrownych, artystów do reaty narodu
zagranicznym rozumem i obcą mową - raty ludu miał te same przegad-
i myśli i bez tym samym sposobem je tłumaczył. Dopiero po uprowadze-
niu chrześcijaństwa tatarskiego, gdy wzięta warstwa ludu, skupiona
koto kazańsiewa cudzoziemcom przychylnego, zagraniczna, przegadła religij-
a u wia i zagraniczną mowę, tatarską - lud prosty stał się gdańcem
obcych objawów narodowego jęzika i literatury ona pieśńi owczyna,
wzgardzona od samych cudzoziemców i od rodzimych, za ich przegadaniem
długich, stroniła od królewskich i pańskich gdań i zuchwała przeg-
tutka w wieśniaczej chacie. Blisko w wioskach tam ją przechowywano
i przegadawano, ażeby nie w czasie wojen, po zgrabowaniu
czekorupionego i zgrabionego klasztoru wzięto się do odnawiania

Ojciec!

5. 11. 0.

120/200

Хворун

12 13

Five

water

may.

mya 6

25000

20. 1941

2000

12

green
82

the post

 $i \in \mathcal{L}_a$

way

12.000

arch: L

iniva.

ponole

rev.

4. 10

Wie k

thorax

Howie

interaction

P. Swad

1890

2. Rio

mit den

1229.2

by the

01/11/20

0.1

[illegible]

naty ss

4. Kas.

1322

2004

Pierza gminna - a) pieśni ludu.

O pieśniach ludu pisali: Wroniecki, o pieśniach narodowych, Proustki Son. P.N. 5. II. Bródnicki w liście do redaktora Dziennika Warszaw. w r. 1826. Jędrzejowski, w polskim, jego zarysach, do Kłosa. 1830, Władaw Łabowski w przedmowie do zbioru pieśni galicyjskich w r. 1833 - Kender, w przedmowie do dzieła volksliedern, Wuk Stefanowicz w Wiener Jahrbücher der Literatur 1825 N. 30. - Serce przepięknie boleśnie lub radośnie, dusza jaśniejsza nadzwyczajnie wstrząsniona zdarzeniem, przelewa w pieśni narucia, których ani same wyrazy, ani sam śpiew katolicyzmu oddać nie mogą. Niemały poeta mógłby z serca w muzykę i wyrazy, i słowa, które tęliły lub wznosiły w wygórkach sercach. On tylko wyśpiewywał to, co wewnątrz już wali, był tylko arfa eolika, w której narucia całego plemienia wdziewane się ozwały. Z tego to jasno, że i pieśń ludu jest najlepszym, najwierniejszym jego obrazem, że w niej przemajają się dźwięki lepsze jak w historyi, jak w uwagach kronikach dla potomności się przechowyje; z tego lud w tej pieśni jak na migotliwej szkiełce, i eolika, ja powstawa lubożnia, z jaka pastorka w zwiernictwie żółdanej wody prześlada się. Te pieśni przez Kogoty i Krety były etożone, wikt powie archidielton, co gotyckie krócioty w wiekach średnich pobawiali, jak imiona tych imiona tych, co ptak i sokoł, wyzaleli. Przechodzą z ust do ust, od jednego pokolenia do drugiego, śpiewają się na wiecowynkach, przy świetle słonecznym, w osłonach, przy kadzieli, na polu, na godach weselnych, przy pójściu do Morawnej, w wyżynach. Podziw się, zmieniają, młoda, a wikt ziołami powiadają Krety? Dla tego takiej literatury chronologicznej historyi napisać niepodobna. - (Wroniecki, I. p. 197.)

Stwierzenie dla matki, najmniejszej niż dźwięk języka rosnący, przemawiali. Także pieśni pobratymów. Polacy n.p. wiele raskich pieśni przegajali. Jednego pokolenia do drugiego w górnym przylat, waty.

Z pieśni polsko-stawianich jedne i a takich najpiękniej, z wazois poganich pochodzą przez tyle wieków i pokoleń nie jednej uległy odmianie, nie ma etoż, potrzeba było obejść wszystkie okolice, wszystkie stawianie pokolenia, nim rozewane i rozewane wazoi odebrać dądo się. Drugie doko. waty się do naszych czasów w tło mawianiu Tawianiem i mawiają się w kronikach Gallusa, Katerusa doba Cholewa, Wawentego zyna Kadzibka i Bawentona. A wiktorych zaś tylko wzmianka w kronikach znapisany.

...kiedy 985 a 1040 jeszcze lud polski snuł sobie dawne pieśni: śpiewał
smierć strzegący zamków pogranicznych za Chrobrego, śpiewano romansy
o Popielu, śpiewały pieśni bractwa i śpiewo stał smierci Chrobrego umiark.
Śpiew tych pieśni, przechowanych w Kromkowie, zobacz u Łukaszczyka.

Z powodu zamordowanej w Benanie w 1283 Łudgardy, córki Mikołaja
księcia kaszubskiego, za wieść, a podobno rękawem, matronia jej, księżka
wielkopolskiego Przemysława, śpiewano jeszcze za jego życia pieśni po polsku
w której opiewano jak nieskończona prozaita męża o darowanie życia,
zaklinając, aby ją choć w Kozubce do domu rodzicielskiego odstawił. -

Podobne zdarzenie opowiada Kraszewski o Liemowicie sławym, księżu ostego
marowskiego pod r. 1281 - (t. IV. k. 125) - zob. Wójcicki, pieśni bractwa
t. I. k. 68. - i Karpińskiego. -

W innej pieśni "Władysława" znajdujemy podobne bardeś wyraży do tych,
które Bielicki składował w rękach Łudgardy; Wójcicki powiada, choć nie byli
to nie własne słowa podjętej na smierć królowej?

Miścis! mnie żarzenia w czerwonym attasie,
Puszczę mnie do domu choć w Kozubce, u parie.

Śmę o Tatarach przebrzmiały, choć zapewne nie mało ich było, jedna
spiewana przez Wójcickiego w Marowsku pod napisem "Pieśni ludu"
(t. I. k. 85) majara już bardzo zatęchła cieką starożytności, przy pominięciu
wygłosu, lubo Tatarzy nigdy nie byli pod Warszawą, gdzie jest Jarosław orki
Wójcicki.

Do dom historycznych najdawniejszych bray jeszcze Wójcicki Śmę, Nieśmę
na przepiętą z rękopisami z r. 1526, gdzie już jest jako pierwsza dawna.
Largpa ię:

Pod jasnowym sianem
Woję panna pierścieniem
Ryktol! mój drogi
Przyjdzie z tej drogi
Z panień powieścieniem?

Namny pierwszego pieśni obojczy - niektóre z nich przeobrażone na
pieśni chrześcijańskie albo w nowo przybrało wytworzenie, zachowując
tylko kres i niezmienność, staro-dawne wyraży. Najdawniejsza pieśń
obrodowa z paron pogańskich jest: smierci arje ię po pletu, w kharzobito-
potu (Bielicki). -

Pieśni śpiewane przy sobótkach, które doślad smierci ludem ię zachowują,
sięgają wieków przedchrześcijańskich. Była to uroczystość obchodzona na
cześć święta Śm. 23 czerwca, sta tego dzień obchodzą je na i. fano.

Pieśni wesele złożone jeszcze za czasów pogaństwa ze wszelkich najpiękniejszych piosenek wianek zachowały. Jedną imioną rądy i Lelum Polelum są wianek wianek, przez orzechy, błogostanienstwo matki, przez wyprawienie państwa wiochy do teiny, na przetrwanie / ostatecznej, razem jakby jasi-pocmat prawdziwa wielki, którego utwórki w różnych stronach Polski jeszcze ślad lud śpiewa. Mało między niemi różnice po prowincjach spostreżać się dać. Paskie mają więcej ciętości; a karpion w podwalie pana młodego dodano, że dobry strzelec z niego i x wieźwieciem u lesie za tby się wodzić i wemianka o potomniku buratynowym, który u osada karpion ię wchopuje, twierdzi o ryckiej kopie. Najdawniejszą z pieśni wesele jest podobno następująca, której gniazdo jest w Szarowcu.

Kładac wianek.

W oym pieknyim ogrodzanku
Młoda dziewczyna Maryleńka
Włożyła wianek wita
Też słowa miłota:
Ach mój wianeczek różany
Liliami przewijany,
Otrą mi się kotem,
Kład biemczym kotem!
Jusiem się ostatni wita,
Kotem jeszcze pania była;
Teraz za mój idę
Więcej tu nie przysię.
Jas obrotowi pani matko,
Tyż maie ułożona gładka
Biegoc' niedatara,
To ci się zadłuży.
J was zegnaj słowne różany
Akwaryum malowany,
Któż tu widać będzie
Kiedy mnie nie będzie.

Ty kornato i wygłody
I których ja paterzysta wzięty
Jeszcze skroty
Kornowey ofite!
Jeszcze jni zegnaj ziele,
Ktorego tu miałam wiele!
Któż się to mój będzie,
Kiedy mnie nie będzie?
Zegnaj was wygłody kornowey,
I których słowne różniatowey
Maryleńka wita
Panista psichota!
Jemu jni igłico jodnemu
Lomienie wianek mitemu
Ktoremu słabowata
By ma wierna była!

Były też i pieśni pogrzebowe. X. Januszki powiada, iż w powiatach wygłody i wandeckim są jeszcze gminy pogrzebowe mowcy, którzy wyprawiają ze wsi umarłych i prawia pożegnania. Są i niewiasty ptakennicami zwane, które broni umarłych naprężają do sprowadzenia owych / jak X. Januszki konsekwentnie nazywa / nymficznych nęczy - (wygłody post. polsk. przedmowa). - (Wiśniczowski, I. p. 200 - 216).

Świąt Salurg - 6/ pieśni ludu litewskiego - Tajnos.

Zob. Kłosa, Beschäftigung zur Kunde preussens, Bd. I, Heft II - 1817 - Petersburg ver-
sawski z r. 1812.

Widocznie podobieństwo pieśni litewskich do słowiańskich, tak co do treści, co do
znaczenia słów i do brzmienia, powagi mówie przebiegających, najprzód uwagi zwraca,
a następnie, podobieństwo, słabotne słowiańskie słów uproszczonych, prostoty. Wskazuje nam
podobieństwo postawione i obywatelskie, na każdego przyrostku, w nich okazuje się.
Tajnos zaczyna się zwracając od jawnego obrazu albo podobieństwa, do którego
poeta powraca, oświadczenia przegadani lub miłości albo jako prawdziwego moralnego przy-
stępu, bez wszelkich w przedstąpieniu zastrzeżeń.

1. Tam w ogrodzie kwitnie w maju
Stosko, wdziancie srebrne do brzech!
Znam ja dobrze, wiem ja pewno,
Która córka skromna, pilna.
Nim pójdziesz do tańca
Dobro ona łusiane ptolno.
Gdy wróci od tańca
Krawiec ręką biele ptolno.

2. Tam w ogrodzie kwitnie w maju
Stosko, wdziancie srebrne do brzech!
Znam ja dobrze, wiem ja pewno,
Który młody człowiek skromny, pilny.
Nim idzie do tańca
Kosi tak, piosenki spiewa.

3. Tam w ogrodzie kwitnie w maju
Stosko, wdziancie srebrne do brzech!
Znam ja dobrze, wiem ja pewno
Która córka nie jest pilna.
Nim pójdziesz do tańca
Dobro ona biele młoty,
Gdy wróci od tańca
Spi na brzegu lilijowym.

4. Tam w ogrodzie kwitnie w maju
Stosko, wdziancie srebrne do brzech!
Znam ja dobrze, wiem ja pewno,
Który młody człowiek nie jest pilny.
Nim pójdziesz do tańca
Lepszy, gładzi swa ostróg,
Gdy wróci od tańca
Stoska ptasieńko póród gaja.

Niektóre pieśni ludu litewskiego są zagadkowe narwane ściele, są to ale-
bione ich tomiłowici.

1. Gdy mię matka ma tajata,
Będzie do mnie: di do lasu,
Pragniesz i omakiem i weselom
Kwiat zimowy i śnieg letni.

2. Smutna bledze po pagórkach,
Po jeziorach i po lasach,
Mój pasterec powiedz, proszę,
Gdzie obadwa wiata znajdzie.

3. Jesteś bledzień dobra, wierna,
Jestem w zastaw twój pierścieniem,
Tej zagadki nie narwaś.
Stuchaj, stuchaj, o dziecinach!

W wielu dainach znajdują się narwane bogów pogańskich i wyobrażeń
w pogańskiej teologii, pokazujące, że te pieśni niegające oświadczenia poprzedzają
dianstwach na świecie, i przeważnie były przed w. IV a zatem na epokę
pięta wska przegadają. -

4. Będzie tobie dobra, wierna,
Sam ci w zastaw ten pierścieniem,
Powiedz, powiedz, gdzie ja znajde
Kwiat zimowy i śnieg letni.

5. Pój do lasu podłowego,
Z gatań nie stam podłowego,
Pragniesz matce, powiedz: śmiecie!
Jestem jest zimowym kwiatem.

6. Pój na brzegi buratynowe,
Sam z niebieskich wód jeziora
Biedna ręką zgarnij piasek,
Piana wodna jest śnieg letni.

2. Przez trzy lata życia słowia
 płacąc zwiady łzi zbierała
 frazeta "moja matka"
 gdzie wymyśliła moja szata?
 "Owino! u owej rzece,
 gdzie dzieńgi" drogiem płynie"

2. O matko! Gdzie ja szukę?
Tam córko, tam w ogrodzie,
Gdzie dzierwię róż zakwitła:
Kiedys ja matko stoję?
O córko aż i dnia ogrym,
Gdzie dzierwię stonę zaśnie.

۱۵۳.

biąg dający - 6) przypowiastki i przysłowia.

Wag Daley - - 6) przypowiadachi i przetylowia.
Prandy filosoficzne i etylicy w natury siegajace, do ktorych narad ustalonym
namysem przysciad i doboradacjom wcielaja sie w krotkie zdania, przy-
towianiu zwane, ktore ludzom powalnym, wiecej od drugich zastanowien ma-
jarym, staja za zasade, powiatem albo boud rozumowania. A ze je wazilo przy-
imnych meciach przypowiadano, zlad narwisko ich przypowiadachi pojzo moglo.
ila to ~~dobro~~ ledo, ledo dobrane, ale zdrowe zawiadzi filozofii, do natury eto-
wieka duchownej i moralnej rozwiagajace sie, filozofii bodzinnej, niekamie-
niety, ani jismom nistej lub w ramki systematu wciwnionej, ale oragle
jak ponie wady petynarej, egzjarej i kwiarej w przypowiadkach jak uktra
w kromieniu; w nich srod nakety skarb madowoi stozyt i jecare
uklada, i potomkom przechazuje. Ta filozofia, podacie jak pizentki,
wfkoycia sie rodzi, rozwiija i kwidnie. W kt. nad przetylowiami nie pra-
do przetylowia donar.

Wspomniawszy dopiero przy końcu symfonicznej części epoki spisywanej
w epoce Steinów rzadko zwracamy uwagę, choć jeszcze fotografia scholastyczna
i myślowa polaków tak mocno jak w IV w. była nie zajęta. Wielekro wielka
część zaprawa z tamtych wieków pochodzi. Chronologowanie atoli ustawić się
lekarz nie odgadnąć; nie jedna albo więcej przypowieści, może kilkakrotnie do-
stać się; stała w zapomnieniu, a wszystkich powtórka, czyli wystawienie
z naszymi wzmiankami odwieczności, -
Bogdanowa, podaje.

Przygotowa, podobnie jak pisał, mnie z siebie nie rodzi; gdy zapomniał
danie, a z niego zażył, nie stał się ludźmi, jakas' prawda, która ludzkość
rodzi się z tego przygotowie, które jest brzośwą, wziętem jej wyrażeniem
czyli, jak pisał Marcewowski napisał, choropiem. myśli stawańskiej.
To darszenie przechodząc z ust do ust, do następnych pokoleń, stało się
podaniem, które jest kłębem brzośwego z uchem przygotowa czyli przeżyto.
wistni. Kiedy podanie popadło w zapomnienie, przetrwało do niego
przygotowa brzośwa i znikła.

ossiane,
king na-
e mied-
vinskha

eka, up-
omno
moralnój,
vzrastaja
i lorgi

m'raane:
ovo od
ito:
meladcho

ewaricia

po sika-
mowie
onistoty,

a. x kasos
to Rus'

iga pavel,
stanka

oholo
ow : zica-

arnco

rozleglyh

apewne

toje panta

to nassig

hieri,

nichotaki.

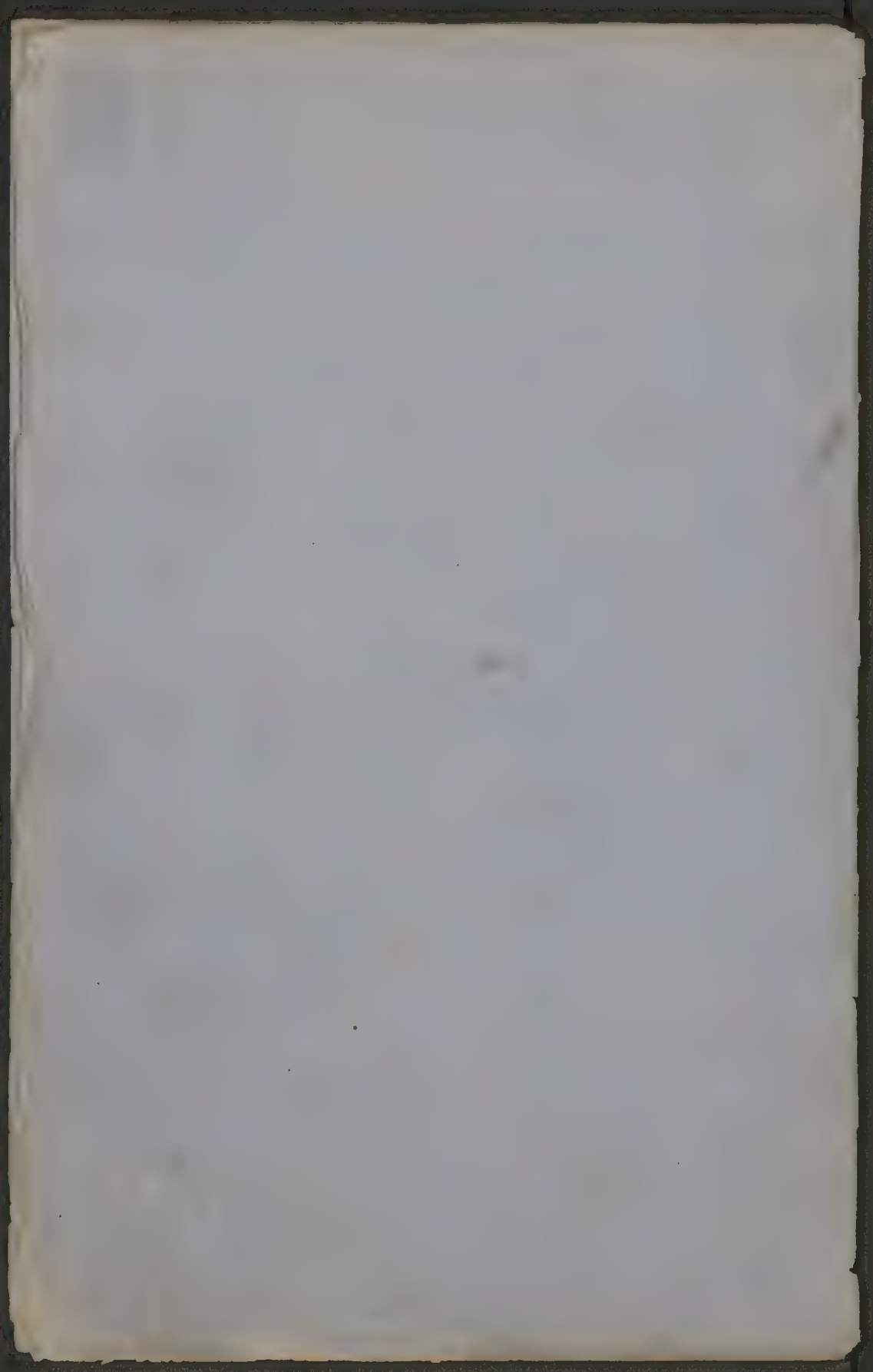
pianto:

exoculat).

W. po-

stanciedy,

8.)

Carnobog. Osobne bóstwo, zwane Carnobogiem u Słowian nie było ani go nie było, a ten mój Hauriali bóstwo (jak kollar twierdzi). Leksykon w mytologii słow. nie przyznaje drugiemu, walki z dobrem, lew stawia za główną jej zasadę monotheism, zaś jednego bóstwa, odpycha polytheism, wielobóstwo, przypisując za prawdopodobniejszą pantheism, ubóstwienie natury, ale nie jako rzecz rzeczy stworzonych, lecz jako objaw mocy bożej, który to objaw obrony przez bóstwo, spowodował idolatrię, boską rzecz w bóstwie, a raziej, honoratryę u jego obronowaniu. (Czesi bóstwa walewa Słowian i Polaki, Poznań 1857). Zapatrzywanie się Szafarzyka i Leksykonu, wychodzące z monotheizmu jest jedynie prawdziwe; one tylko wiecie do badania istoty mytologii słowiańskiej. Imiona białobóg, czarnobóg, nie są imionami wianami, lecz pospolitości. Nie masz bóstwa, którego by wyłączenie miało tylko jedno lub drugie z tych nazwisk. Przydawały się one tylko jako przydomki do drugich za wianem uduchawionych, chorów i te były właściwie tylko uduchawieniem głównego porządku jednego bóstwa, objawiającego się u pewnej stałej funkcji. Dla tej nazwy mogły być jednemu i drugiemu bóstwu nadawane, wcale tego, czy lenie obrotu lub złe ludziam ugnę, czy był Tashew lub Zagrowany. - Haegeat u Mascha (Die gotteshienatischen alterthümer der obotriten, Berlin 1771) ma przydomki i bóstwa i czarnego boga; tamten na jednej Tagotnickiej, ten na drugiej, słownego spójnienia figurze. Stawianie posągów Carnobogowi sprzeciwia się całemu duchowi mytologii słow. W żadnym też kronikarzu nie masz najmniejszej wzmianki istnienia posągu takiego, ani nawet o postaci bóstwa tego. Fejli, pojawiając się w czasie zethnicizmu, nie ugrozili istnieniu i u wrze przeszło, mogło to się stać ichniami. Z przyczyn tych ostatnich ugrozili bóstwom pogańskim staty z czarnobogami, stobogami czyli czarotami. (Cybulski, obecny stan nauki o ruinach słow. Poznań 1860. str. 27 i 28).

Trigław Otto św. postać papieżowi Walchowi II głowy, obrotu od bóstwa drewnianego, mój wielkość, głowę posrebrzone drewniane, bóg morze ze metalowe; inny Trigław postawiony lub stoty, uwięziony przez kapłanów słow. na wyspie Bugra, ułóstym zstąpił w domu jednej kobiety u wytybionym debie. W opidach żywota s. Otona nie ma nigdy mowy o kamieniu, lecz zawsze o drewnianym bóstwie, które rabano palono i niszczone w mieście. Anonim (biografia s. Władysława) / anonimny monachus sanctus Otonis, episcopus capite, reagentatus, a quibus Triglauius dictus est, quem postea inde abhaurit, quae deinde beatae memorie papae Calixto in testimonium sui laboris et confirmationis ac rehabilitationis illarum gentium cum Calixta Christo gratiarum actione direxit. "

Do me
potrzebi
go nie
wiodo
nowy.
bańi
sawego
przede
We wa
Gawona
klekda
moia
sawego
meki
Rusia
Na Sre
Gopie
Sre
ku nie
wotr
clary
razego
pali
stari
umore
Zakle
jak zam
pukly
Lecze
znaja
charakter
zbawiaj
wzrost
ptaka
czy w g
z Sacer
Zta
straci
Woj

Nie jeden, zakięty młodek i wstępną szóstą pokutując długo,
a pod przymiotem, branka i ośta zakłate potomstwo wielkich ro-
dzia mogą wielkie imiona i stare herby.
Czeraka pokutujących w różnych postaciach nie zniżają w naszym
mieście, a jeżeli nie słychać o nich po miastach, w wiołach, na drogach
rozróżnionych, w górach i po lasach, ich ich rękę i boleśny budzi
wzrostliwe echa. -

Kiechdy potwiliw' należą na trzy części:
Do pierwszej należą starożytnie podania słowiańskie, jaskrawe i świątyni,
jak powieści o powieściach, wieściach, wieloletnich etc.
Do drugiej należą opowieści historyczne, ale o których albo nie ma
nazwy, lub małe są jej objaśnienia. Tu należą napewno najpięk-
niejsze bohaterowie, najpiękniejsze obrazy, wstępną, których lud pamięci
w osobach Wali-góry i Wygnani-dobry zachował: sławnego wojownika
Madoja a u końca charownia Swarowskiego. -
Do ostatniego należą powieści o łowach i ciarowniach, o za-
klatych wieloletnich i królestwach, o rękach i zamkach, i t. d.
Cudowności i fantastyczne panujące w wiejskich klechach i pod-
dostach, a ponieważ Biele-Chrobaków i Madoja sławnie. Tak więc
kiedyś i słowe mazi, z ich wiejskich pól i w wiejskich pól-
tach, pięknym studziennej wody, by zawsze były w naszym świecie.
To to światło słoneczne, jasnemu, słowem, przed którym topi się
i apierzy młodej, gubi w Krainie Serbów, starożytnego wielolet-
Trojana. -

Bogorodzica Dziewica

wyjęta

z kroniki M. Bielskiego.

1. Bogorodzica Dziewica Bogiem skasiona Marya,
U twego syna Gospodynia, Matko zwolona, Maria,
Liscia nam, spuszcza nam : Kyrie elejson.
2. Twego syna Krzesciela zbożny nas,
Ustypa głosy : napelni myśli otowierze :
Stypa modliwa, jenie się prosimy.
3. To dać namy, jęgo prosimy :
Daj na swiecie zbożny pobyt,
To żywota Rajski przebyt : Kyrie elejson.
4. Narodzi się nas dla syn Boży :
W to wierzej otowierze zbożny :
Ję Bóg lud, przez swój trud,
Objat Djabła otowie.
5. Przydat nam zdrowia wiecznego :
Starostę skowat piekielnego :
Smierć podjął : wponio nas
Celowina pierwszego.
6. Jenie trudy wicpiat becmierne
Jezusier' był nie przyspiat za wierne,
Ale sam Bóg zmartwych watał.
7. Adamie, ty Boży kmieriu,
Ty siedziś u Boga w wieru,
Domieś nas swe dzieci,
Gdzie królują Angeli.
8. Tam radość, tam miłość :
Tam widzenie Twórra
Angelskie bez końca :
Tam się nam zjawiło
Djabła potępienie.

9. Ni srebrem, ni złotem, nas Djabła odkupit,
Swa mocą zastępit:
Biebie dla, utowicze,
Dat Bóg, przektó'ł jobie nre, nódze sbric:
Krew święta Jzta z Bónu, na zbawicnie tobie.
10. Wierze w to, utowicze,
Że Jerus Chogst prawy
cierpiat za nas niang,
Jwa święta krew przelat,
Za nas chreściang.
11. O duszy o grzesnej sam Bóg pieką ima
Djabłu ja odejma
Gdzieś to sam przebywa,
Tu ja ksobie przyma.
12. Już nam was, godzina, grzechón się kajaci,
Bógu chwatać daci,
Ze wargotkiem sitami jego miłowaci.
13. Marga Dxiwica, prosi Jyna twego
Króla Niebieskiego,
Aby nas uchronat ode wazego złego.
14. Wszyry święci proście:
nas grzesnych wspomozcie:
Byśmy z wami byli,
Jeru Chogsta chwalić.
15. Tegoż nas domieci, Jeru Chogstę miły,
Byśmy z tobą byli:
Gdzie się nas radują wargotke niebieskie sily.
16. Amen, amen, amen, amen,
Amen, amen, amen, tako Bóg daj,
Byśmy pozali wszury w Raj,
Gdzie królują Engeli.

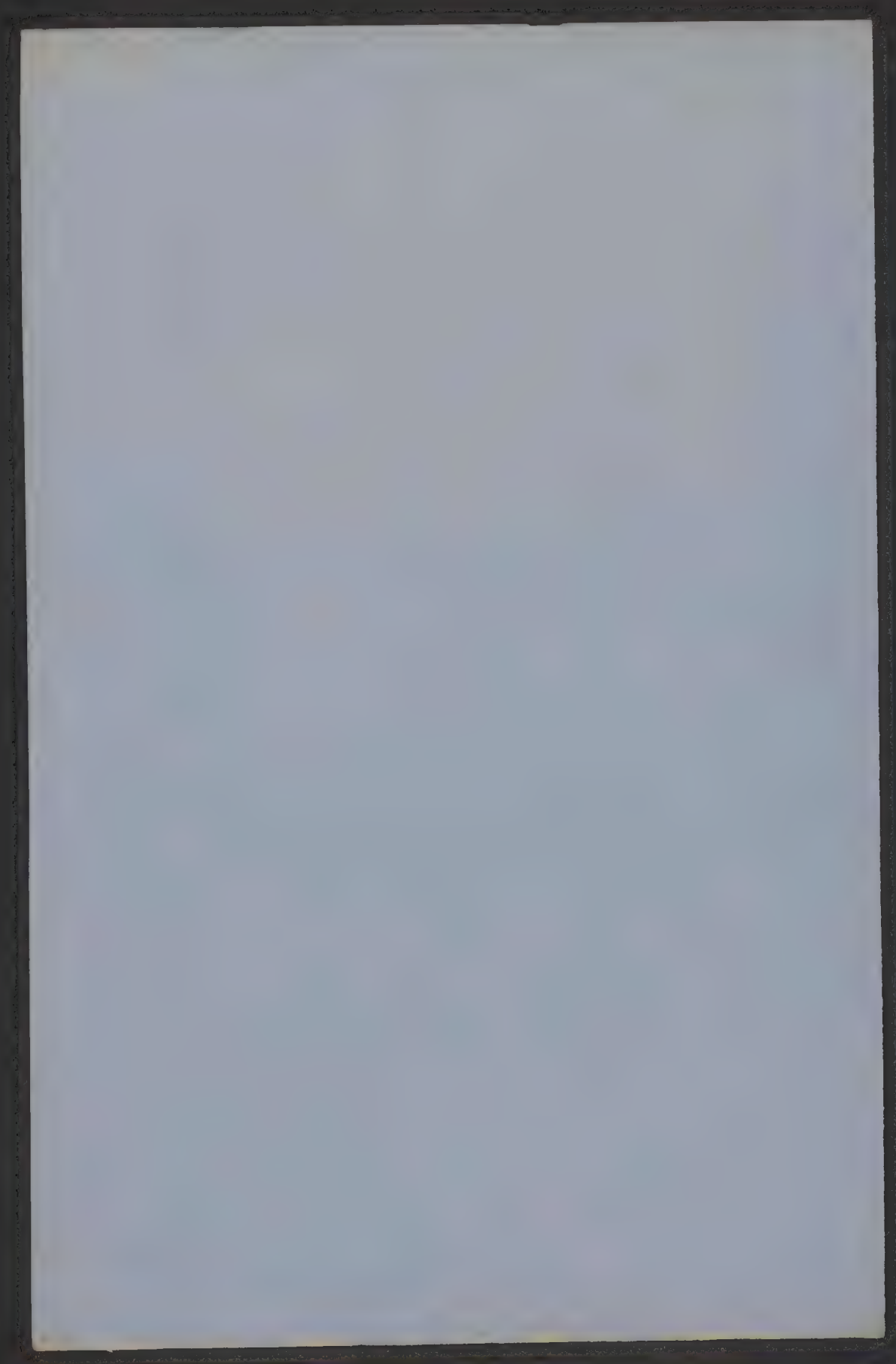

Kamiński, gdy o języku narodowym przemawia, prosił w następujący sposób
przebieg "całowieckiego słowa" 2

"Bo tylko słowo stać się może ciałem,
Ono w tym związkiem jawi się boskie cudo,
Ono w myśl wniknąć błyskawicy ostrzałem,
Ono szczerze w naród rozstrzelone ludy:
Aho dać sposób wzliźniętej ranci,

Nim przodki z grobu wstają na waki!

"Dochad to ziarno serc naszych miarkowaniem,
Grób nam nie ciąży, stokrót z grobu wstaniem,
Jak bawka z pięćką wszędzie w każdej wiosnie,
Bożycie nasze w słowie stników woli:
Biała góra kiedy, pojście w onienienie,
Grób nas nie psuń, zgadnie pokolenie."

Łaski Lubomirski zabiegł, ać kedy pieprze ramię,
Pierze się cniar wykupia, i gdzie w niewolę wiośnie,
Pierze kurtkę lary; z legna Dunaju
Tam wódz inarzący gromi; a wódz, cha do kraju.

Żołtym z zapasa, swo żelazne klase,
Przeć w koto głowy pusiós rękaj mory,
Tę żelaza rękaw, pako kamień a pory,
Dawać Teł Brodaczemu rozbił, na bitych.

Przebieg przeta.

Łaski Lubomirski schylił się kłonić; i wypatrz się smiesz,

Łaska, kedy widać portret srebrzysty
Ostatniego z ródziny Kozłowski Polaka,
Z matych brimierów młoty pomietu filary,
Wyszata się, cicho postać, niekiedy tary.
Gerwazy; pocnawo go po wrozie, po brach,
Po srebrzystych na żółtej karcie żółtobrach.
Stępać jako stęp prosto, niemy i ciemny,
Nierówny czołki, nawet niechylony głowy;
W ręku trzymał bityrzący klasz, pacy pagian,
Odmknął szafę i u niej coś krocie zachęcał.

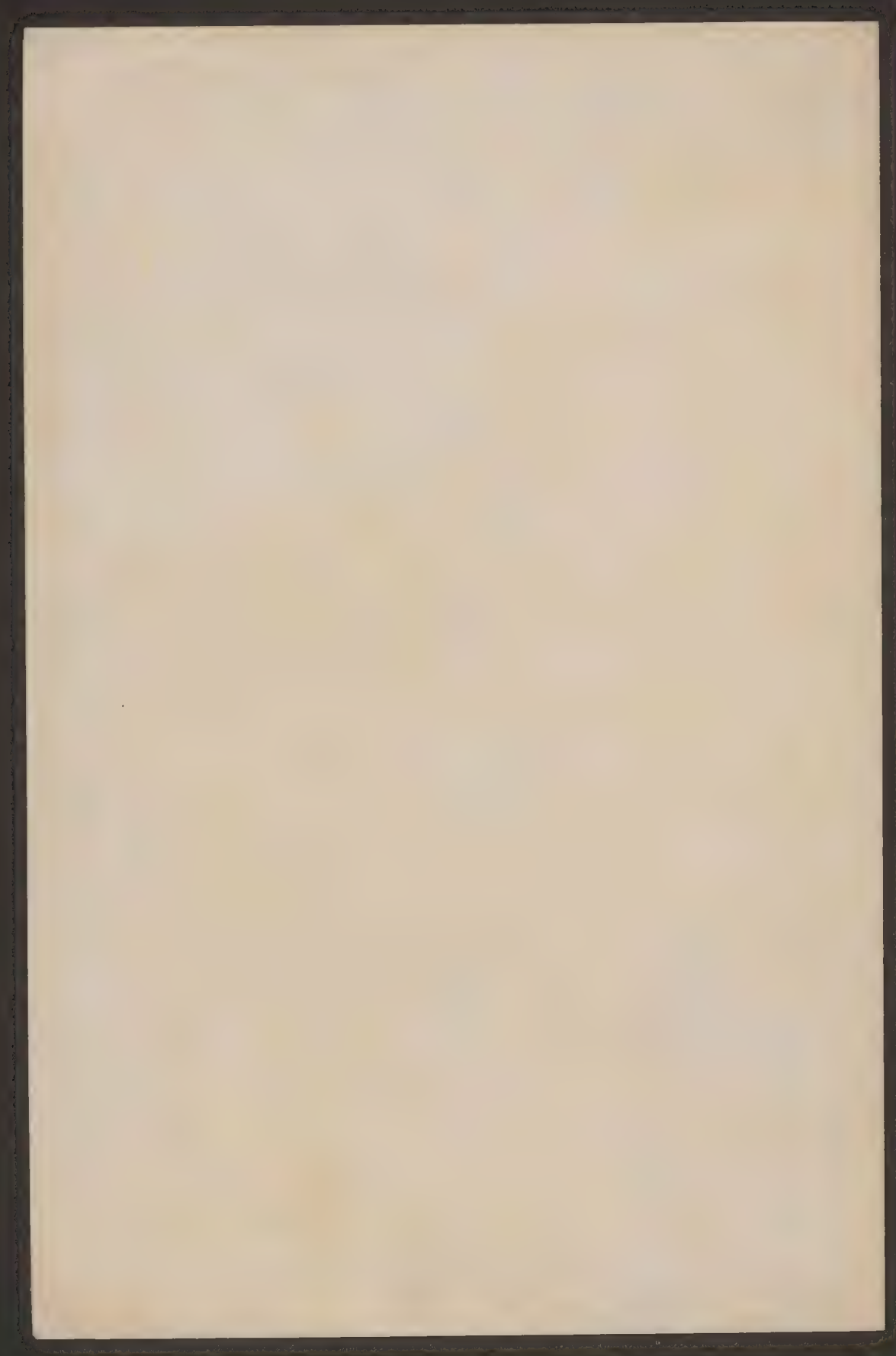
Alte Gerwazy groźba wale się nie stworzył,
Prawa rękę powołanie na zegar położył,
A lewa, widać się pod bok; tak oburza wyparty,
Kodkomorczyna i krzyknął, wolać pa'swie żarty,
Wolbeł. mąciężny się puszczyn, a na wóich mianach
Ludzi jest anieli puszczyn w ródziny dworach;
Co Włodarski to nie puszczyn, kto w ródziny podłazie
Mówi, widać, ten puszczyn i jego wypatrze.
- Za drzwi z nim. Kodkomorzy krzyknął.

U ten Brodacz zawołał trykuro: Widać się,
Na wstęp! Za Brodacz Baltazar Brochalski,
Dwojga inion, generał miedzyn trybunaletki,
Wulgo wóin, woźnica obdarzycie sobie
Zwryga formalac, zamawiając sobie
Włodarskich ta wrygach obecnym władetwo
Zpana Assessora wrygach na kłedetwo,
Spowoda Włodarskiego Łaskiego Lepity;
O wkurza, to jest o rajard granicy,
Gwałt zamku, a którym Łaski dośad prawnie widać,
Czego wóidem paryga jest, że w zamku pado.
- Brochalski, wrygnął Włodarski, pa cze wnet anarę;

W. XII.
Zalewie wrygnął mowine, potłami,
Wrygnął do panika, pado do nog pami,
Zdrowie panika mowine: ze Trani Wrygnął,
Zdrowie Wrygnął: zdrowie apotobypeteli,
Wrygnął, wrygnął Polaków! - Wrygnął ludu zdrowie.
Brochalski Wrygnął - lud Wrygnął, miedzi inja wrygnął,
Wrygnął wojko, wrygnął lud, wrygnął wrygnął stary,
Wrygnął wrygnął wrygnął granicy na pamięć.

kluse,
 tej mory,
 proty.
 buroni,
 ius sinat,

Wiat wojko, wiat lio, wiat wozgryzie stany.
 Tysiacem glosu stowia grunioły na poroniany.

8245

11

Very fine - much better than the Northern
one - I have never seen any other
specimens of this species - the
North American one is much larger
and more robust than the
European one - the latter is
much more slender and
less robust - the European
one is much more robust
than the American one -
the American one is much
more slender than the
European one -

ma kto
 słowie
 w: róg
 w nim
 B. kto
 myśle
 dotera
 z. mł
 doter
 nad
 s. tona
 i. m
 1. 2.
 10
 14.
 kmo
 Non
 bcl
 leg
 10
 3
 bez
 bor
 21.
 1)
 2)
 ro
 ro
 len
 14
 1
 12
 1/
 12
 14
 4)
 .

[illegible]

8245 ·

Dorlog
i pisar
ziemsk
publika
(F. Fan
prezide
Heleno
sami
do alba
(Fro
Harro
Lodisa
sig nar
obole
roci
adhar
oparan
Fanna
rota
Lomoi
pieche
mamy
ii za
ig top
Braci
Lym
napa
podro
Twin
Tuesg
die p
Kara
I. p
na l
Cayn
poni
pisa

1. Poslojning Grodzcy.

Dzielnikami grodzkimi są: starosta grodzki, podstarości, burgrabia i pisarz, którym ustawa zastrzega być parzem sędziami lub pisarzami (Volumen constitutionum od r. 1800-1809) ziemskimi. Starostowie grodowi i chorągiewcy wykonują przysięgę, iż potępią p.f.) publicznego i bezpieczeństwa dóbr swoich będą i sędziów według przepisów prawa. (F. Fennarowski statuta. Kraków 1800 f. p. 429). W Litwie starostowie grodowi przysięgają u role dla sędziów ziemskich przepisane. (Statut W.K. Lilewskiego, Wilno 1693. f. rz. IV. art. 36). Starostowie i Inasach, któremi nawiązali sami wojewodowie, wzięci „przepisem”, iż sprawiedliwość sędzić, zeznawano do aktów przynosić i rzeczy kasacyjne do skutku przegrodzić będą. (Fus hereditate nobilitatis Prussiae. Danz. 1685. 7°. tyt. V § 10). — Starostowie szlacheckich sobie wybierają Podskarbowych, Burgrabów i Piarsy. Podskarbowie są zastępami Starostów, a u Inasach Lotrzejowiczami się nazywali, z tego u tam Starostowie parzem są wojewodami; we imię obowiązuje ich czynności, jak czynności Starostów grodzkich. Ma być Podskarbowi śladkiem, posłowności i mieszkanie swe u starostwie mającym; szlachetnym zaś jest dla tego, aby u nieobecnosci starosty sam się objawiał. (F. Fennarowski statuta regni Poloniae. Crac. 1806. f. 777. d. Fennarowski, stat. p. 420): z tego powodu na tę samą co i starostowie rolę przysięga.

Pomocy burgrabów nietylko starostowie u łowieniu publicznego bezpieczeństwa i u przeprowadzeniu wyroków do wykonania. W XIV w. jemu mamy u burgrabach podanie, że których najdalej u dziejach ubogich; u za panowania Ludwika, wraz z starostami zabawa była przytaczana u wypuszczali. (Anonymi Archidiaconi Inocenensis brevis chronica Bravor. S. D. Leopold. dilectionum Sommersbergii [p. 78] - pp. 137.) Legnunt i naderali starostom burgrabów u tym samym powiecie obra najazdy a nie innych oberat, polecił im także, aby objawiali, a mianowicie poddanych od gwałtów ochraniać i grezy przez sąd nakazane u traktować wymagalali (Fennarowski, stat. p. 434).

Tamże rozciąga się burgrabowie kamienic Krak. Ktoż u Grabie decaizacji dla sfmry owego ustanowieni, potrzeba było przekazać im przez Kazimierza W. a poniżej przez W. Jagietta (Litugose wyd. Lips. III. I. p. 139). Mają więc mieścić u zamku, Karłow z nich u rządu roku na trzy tylko miejsca oddać się może. (Volum. Grah. f. p. 89)

Czynności pisarzy grodzkich, którzy przysięgę wykonali, u powiecie poddałości niedźwini, taka sama jest u sędziów grodzkich, jak czynności pisarzy ziemskich u sądach ziemskich.

Było na porównanie ferna starostom grodzkim, łukowim, piarcom ziemskim i grodzkim wyznaczani brygady na czas pełnienia służby, którzy ich w wyznaczonych zastępach. Dzieląc się do wstępy, gdy starostowie i piarce bądź w sprawie publicznej, bądź dla otępienia powrota lub innej potrzeby przesyłają na granice bawarskie, albo też w domu niektórych choroba leży, lub w niewoli nie przysparzając im rozkazu. Zastępcami takowych prawa surrogatorami nazywają i wymagają od nich, aby mieli pozostawiać w powiecie, gdzie surrogator mają i aby przesyłając w zastępach wykonać przykazy zastępców takowych nazywanych w Szwabii Ładonickiego pod wyrazem surrogator f. Dolar' możemy jeszcze dwa inne przykłady z r. 1736 w którym starostwie Łanochiem i Łachanowskim dla podroży zagraniczej, na sejmie surrogatorów wyznaczono, mających obywateli państwa do powrotu starostów. (Konst. z r. 1736. p. 107)

Generał-starosta wielkopolski, który sam nigdy rozpraw nie odbywał, ma statków swoich i przez siebie obywateli surrogatorów.

Polkomorzyż rozstrzygał sprawy graniczne, prawo pozwolenia, waci' się w rozstrzygnięcia baci' brygady niejednemu polkomorzyżowi baci' w honorarium baci' też w rozstrzygnięciach rozstrzygał przesyłającym z powiatu wstępującego (Wolna. Konst. p. 737)

Konfederacja z r. 1733 - do urzędów ziemskich i grodzkich szambelanów drogą wzywał dystrybucją, nie wstępując w rozstrzygnięcia prawom baci', którzy urzędy te jni rozstrzygnięcia piastowali. (Konst. gener. z r. 1733. §. dystrybucji jedynki.) -- Lengnick p. 333-335. --

2. O obywatelach państwa.

Biorąc wyraz obywateł w ogólnym znaczeniu, rozumiemy wszystkich pod władzą króla rozstrzygających, którzy się na szlache, mieszczan i wieśniaków dzielą. Szlachta po wsiach rozstrzyga i tworzy mieszczkę, z którą też ziemianinami, jako w gruntach wsiach wotowani a dobra ich ziemskimi dobrami się zowią.

Mieszczanie zamieszkuje w miastach i miasteczkach i są kupcami, rzemieślnikami, rzemieślnikami lub podobnie zwanymi. --

Wieśniacy po wsiach rolnictwa, pasterstwa i innych rolniczym zachodzą się oddani, których część większa do gruntu za przysługą i waci' z tacierzami w mory szlache rozstrzyga. W sprawie poddaństwa różni od wsiach panów są ziemni, dla których pracują i za ich byłym pozwoleniem mieszczanie swe przeniosło albo wstąpiło przysługą nogą: inaczej za zbiegłych z waci' i do poddaństwa znów powracają. --

W prawie polakiem akoli w szczególności sładka tylko obywatelom, nie
zowie i sama jedynie do spraw publicznych może wchodzić, gdyż z sładki tylko
starzy strażnicy się mogą. Starości swej swobody polskiej samo sładka
nie zaś inni mieszkańcy nie mają, tak iż nikt inny do udziału
w niej przystąpić nie może.

W dawnych czasach i mieszkanie w sporach publicznych udział mieli
- *Statuta Lib. IX. r. 1067. IX. r. 1106. Łaski, stat. f. 139. § 2. f. 141. § 1 f. 167 § 1.*
f. 76 § 1. f. 6 § 1. -

Tylko miasta pruskie - Toruń, Elbląg i Gdańsk - należały, jeszcze do rady
provincialnej i zdawać swoje na obradach generalnych pruskiego
podaje, tak iż bez nich nie prawnie ustanowić się nie może. *Legnick str. 203 i 204.*

Wielki Alexander na sładnicę do arcybiskupów i biskupów królewskich powołanie
najpierw, na sejmie radomskim r. 1505 ogłosił tego, którego ówczesne
i miasta są, sładka i kto w tych powiatach się znajduje, ówczesne
i sładki krajowej, według praw jej starych. Sładka jednak i ród
swoi mogą, którzy lubo z matki prostego urodzenia, przecież z ojca
sładnicą są spłodzeni, a raczej ten przecięty być sładnikiem, kto
z obywateli ródziny sładki pochodzi, zamieszkały w mieście
powołanie mieszkaniec przyjęt. - *Łaski, stat. f. 117. § 2. f. 76. Pri-*
lusins (Przytułski) statuta regni Poloniae. Crac. 1553. fo. - p. 90. *Legnick str. 205.*

Ci to aż nie uważali sładka, tak Polacy jak cudzoziemcy mogą być
sładnikami. Tuż za Karimierza W. pociąg i kmiecie na stan rzy-
cerski czyli sładnictwa wyznaczeni byli. - *Łaski, stat. f. 29. § 1.*

Wszakże, że niegdys' król dowolnie wyznaczał, toż sami ustawia z r.
1578 nie nakazała, aby sładnictwo na sejmie tylko, z wieważ sena-
torów, lub też w wojsku sta. zastępy walczoności udzielano było.

- *Volam. Constit. p. 334. Konst. z r. 1641. p. 11.* - Następnie do
otrzymania sładnictwa potrzebną się stało polecenie sładki, sena-
torów, posłów ziemskich, ministrów senatorów i hotmanów. - *Volam.*
Constit. p. 726. Lasta conventa Michala: następów. §. Nadzorami
ani nikogo. - Sładnictwo nie można przez sam królewski dyplom
wznieść, lecz musi być królewską oświadczone - *vol. Leg. konst. p. 736.* -
i z tego powodu nie było nowo przysiężnych krajowców ale sładki
nowej nazwiska w księgach praw ustawy. - *Ładowski, inventarz*
Konst. p. 488 i nast. - Dawniej nie wolno było podanego mianować
sładnikiem, toż sami na to pan jego, któremu protegał, nie zezwolił.
- *Volam. Constit. p. 736.* -

Skaza się kandydaci o nobilitację na rejimiskach słaskich starców - (Konstyt. l. 1. z r. 1676 p. 24) - ich pastagi starzy na rejmie rozpoznaci winny (Konstyt. z r. 1641. p. 11); mają albo być kaskolikami lub poręczyć do tej wiary (Konstyt. z r. 1683. p. 16. Konstyt. z r. 1685. p. 21. Konstyt. z r. 1736. p. 115), i prawniku dopiero tej nowej słaskiej wo. do godności i sprawowania publicznego urzędu mogą być równymi dawnej słaskiej, chyba iż bez który słaszcstwo pozyskał, wyjątkiem pastagami stygł (Lata konventa Michała i następców. §. Intencjiom ani nikogo.). wyraża się w konstytucjach dodawana była uwaga, jeżeli komu słaszcstwo wraz z możliwością nymania przez siebie praw słaskiej starości, wcielone zostało (Konstyt. z r. 1676. p. 24. p. 61. Konstyt. z r. 1726. p. 64) - Lengnich str. 264 i 265. -

2. O stanach państwa w ogólności.

Z słaskiej dzielone są trzy, gdy jedni senatorowiej godności dostąpić, a drudzy w tym stanie rycerskim pozostają.

W dawnych czasach z własnej tylko powagi rozdzielili królowie polscy, między się staroząny, którym dziś senatorami, a niegdysz protatami i baronami sięawali. Dostawiać sobie król zawsze miał ostatecznego rozstrzygnięcia. - Lengnich str. 217. -

Słaskie stępn drugi stanowiąca najpierw przez W. Jagiello, w r. 1404 protana została, aby na podatek mający stępn do wykupienia ziemi dobrzyńskiej, zezwoliła, gdyż król po zawarowanej przez Ludwika wolności od podatków nie mógł go własną powagą nakazać. Wtedy to po raz pierwszy ujawniły się rejimiki słaskiej a a rejmie koczowniczym na rozda protatów, baronów i rycerstwa skwalono podatek, tak jednak, iż la dobrowolna ofiara prawom słaskiej wstawia i sadal jako należność uważana być nie miała.

(Długosz t. 1. 180. Bielski, kronika polska w Krakowie r. 1597 fo. p. 286. - Lengnich str. 218. -

Fan Albert syn i następca Władysława Jagiellońskiego ogłasza w r. 1496, iż rejm ze wszystkich protatami, baronami i postami ziemskimi słaskiej uprawia (Laski, stat. f. 96. §. 2) gdyż poźniej Alexander też samo uzgodził, wprowadzono paratem pod jego panowaniem w r. 1505 ustawa nakazująca, aby na przyszłość nigdy nie nowego, bez powołanej zgody radców

i posłów ziemskich stanowiącemu nie było. (Laski, stat. f. 115. §. 2)
Lengnich, str. 219.

o Senacie.

Senat składa się z tych, których dawniej praelatami i baronami zwano, a którzy później senatorów czyli radców państwa imię przybrali. W ławie były są arcybiskupi, biskupi, wojewodowie, kasztelanowie i pierwsi ministrowie, którzy stałego ministrami senatorskiego stanu są nazywani. Do wyższych part tych godności doznajności senatorska tak jest przywiązana, iż razem z nimi tylko udzielana bywa. Król więc zarazem i senatorską godność nadaje, kiedy biskupów, kasztelanów i pierwszych ministrów mianuje.

Zygmunt August w r. 1550 godności senatorskiej wyznosił odmówił wszystkim, którzyby szlachta, duchownego lub siewickiego stanu nie byli. — (Volam konst. p. 7. §. 7. Stan rycerski.) Porządek z r. 1733 po senatorach religii rzymsko-katolickiej wymaga. — Lengnich str. 220.

La Zygmunta Augusta przyjęto do senatu kasztelana oświęcimskiego i starostę p. Łódź, Wotywa, Kojowa i całej Litwy / Volam konst. p. 63. §. Naprzd. p. 152. §. A Konaryarze. p. 160. §. To też za prośbą. p. 167. To też za prośbą. p. 174. §. no, in, i radz. p. 179. §. miejca. — Lengnich str. 221. — Jest więc (brisić) senatorów 146 między którymi arcybiskupów 2, biskupów 15 wojewodów 87 (z których 3 kasztelanowie i starosta ziemski jako równie godności są dołączane). kasztelanów 82 i w rezerwie ministrów 10 są przyłączeni. — Lengnich str. 222.

Pierwsi w senacie są arcybiskupi i biskupi, a tym jako sta stróżów państwa wiary ten zaszczyt przyznano iż ich rad świeckich senatorów wywyższono, którzy im w ten dozwolanie udzielili. — Lengnich str. 226.

Wśród jest arcybiskupów, gnieźnieński i lwowski; biskupów zaś 15 t.j.: krakowski, kujawski, wileński, poznański, płocki, warmiński, turecki, przemyślski, żmudski, chełmiński, chełmski, kijański, kamieniecki, inflancki, smoleński. — W których

według porządku pierwszeństwa na sejmie lubelskim w r. 1569
oznakowego, czyli byłymy (Volum. Const. p. 180. tyt. porządek)
wzajemnie między bisk. poznańskim a wileńskim, także
między warszawskim a tureńskim pierwszeństwo po razie ma
nie przemieniać. Oż kupi inflancki i smoleński po
tem do piersi rozporządzenia nastali. — Lengnich, str. 221.

Przeważa po biskupach miejsce w senacie mają wojewodowie (pa-
latin), których Tatarskie nazwanie od pałacu pochodzi. — Zob.
o nich Długosz I. 58. Hadtbeck w wyd. Długosza z r. 1741 kłopot.
tom. II od str. 593. — lib. III ep. 27. IV. c. 18. 21. 33. V. 26. Bogusławski
chronika Poloniae. I. II script. siles. Sommersbergi od p. 18.
p. 21. 31. 50. Hadtbeck II. c. 18. 21. 26. 26. Bogusławski p. 50. 52.
54. 55. 56. — Lengnich str. 228.

W r. 1569 wojewodowie polscy, litewscy, rasy i pruscy co
do miejsca swego pochodzenia zupełnie różniani zostali.
i każdym z nich z porządku pierwszeństwa miejsce, tak iż
Kasztelan krakowski był ze wszystkich najpierwszym, dz
który Kasztelanowie wileński i trocki, także starosta
żmudzki między wojewodów pomierzzeni posłali. Tym
względnym porządkiem w księgach prawa są wypisywani (Volum.
Const. p. 183. tyt. porządek): kas. krakowski, ww. krako-
wski, poznański, wileński, sędziński, kas. wileński, ww.
kaliski, trocki, sieradzki, kas. trocki, w. Tęczyński, sta-
żmudzki, ww. brzeski — kniański, kuyawski, inowrocławski,
wiski, wotyński, podolski, smoleński, lubelski, potocki,
bełski, nowogrodzki, piłcki, wilebski, mazowiecki,
podlaski, rawski, brzeski — litewski, chełmiński, mści-
stawski, malborski, białostocki, pomorski, miński, do
których po wiejaniu także inflancki (r. 1677) i chełmicki
(r. 1638) przynależni byli. — Między krak. a poznańskim
wojewodą pierwszeństwo się przemieniało. przemienności ta
atoli co do województwa nadaje się że tylko na miejsce gły-
nie ma żadnego przykładu, ażeby w. poznański przed kra-
kowskim bądź akt urzędowy podpisać bądź też w senacie
głosować. W dawniejszych tylko czasach zdarzało się, iż

nawet
Laski
Tak
Wiego
Haski
Niekt
przyk
wierka
sobie
nawet
jest
na ka
czy
uwrn
Wzra
leat
Sta.
wost
z r.
jest
staro
Zaden
może
stowa
wre
Litwi
imud
Muz
betu
zarar
v
braz
Op
swie
atoli
w
god

nazwisko porucznika na przedniej stronie było miejsce.
Łaski, stat. f. 140. § 1. f. 141. § 2. - Lengnick, str. 258. -

Tako w. i. innych senatorów król Jan mianuje tak stażmucha-
kiego, łaski w. potorskiego i w. lepańskiego sama łaskiejsza
Halka obiera i królowi do potwierdzenia podaje.)

Wob. przypisek na str. 16.

Niektórzy z w. generałami się narzucają, jak tego piewny dat
przykłada w. ruski, nasładowali go później w. kijowski, mako-
wicki i cernichowski, przerwierając go nie zawsze tytuł ten
sobie dodają. Przypada sta którego w. ruski generałem się
nazywał, zdaje się być tu tylko, iż on jeden na cztaktus' ceownika
jest wojewodą, gdyż piewny da nie jest zarówno zinnemi
na kilka województw podzieloną. Tenie sam powód przyto-
czyć można względem innych w. generałów, jak to w. w.
cernichowskiego istotnie ustawa mianuje (Monist. z r. 1641. p. 16.)
Horakie były sta, by najniższej wielkości, in powagi nie uduży,
lecz w. na tym, którzy się generałami nie nazywają.

Sta. żmudzki zas' sta tego był w. generała przybiera (Vol.
const. p. 450. Konst. gener. z r. 1648. p. 26. Porządek elekcji
z r. 1648. p. 20. Suffragia z r. 1648. f. 18. żmudzkie), in
jest wyższym nad innych w. żmudzki po mniejszych powiatach
starostów. - Lengnick str. 258. -

Każden w. nad swoma województwami przetożnym być nie
może ani też zarządem urzędu kasztelana lub ministra pre-
stować. Nigdy sta. żmudzki, który się wojewodą równa, nie
może razem inną senatorską godnością przystawać. Wini jednak
Litwini p. Polakami, jeden senat stawać powoli, w. sta.
żmudzki mógł być i wojewodą lub kasztelanem lub ministrem, Lengnick str. 259. -
Może jednak w. obok tego być wielkimi lub polnemi
hetmanami i owzem nie wiele tylko było hetmanów, którzyby
zarazem wojewodami lub kasztelanami nie byli. - i o samo
i o starostach żmudzkich powiedzieć można, którzy pod-
baci hetmanami kilkuletni bywali.

Oprócz w. krakowskiego w. Polce żaden inny w. województwie
swim stawać do praw, starostwa grodowego trzymać nie może.
Atoli i Litwie i Prusach to im nie jest zabronione; i owzem
w. żmudzki starostwa grodowe w. rozdzielnie z wojewodą
godnością tylko udzielane być mogą, gdyż przerwieranie w. Polce

starostwo karkow. jedynie za granicą własnego województwa wojewodom trzymać wolno. Ta sama ustawa, która polskim woj. w ich województwach starostami grodzkimi być nie pozwalała, zabraniała też w. poznańskiemu i kaliskiemu być i generałem - starostą W. Polakiej, stał się jego wladza sądowna obok województwa się rozciąga. Gdy Kar. Łagicki i Marceja Nowogrodzkiego generał - starosta w. kaliskim mianował, wzięli się wielkopoleanie za obronę prawa i z tego powodu odmówili królowi nowego podatku. (Bielecki p. 467.) To razy więc grotę poznański lub kaliski w. zostali, tyle razy województwo swe opuścić a ratować inne objąć musieli. ~~Wtedy~~ Gste Ludwik Łobodzki Małej wladze przetrzymując województwo kaliskie na inowrocławskie zamieniał a Rafał Leszczyński w. 1692 województwo poz. na Teodzyckie i rolnicze i następnie jego Marceja Radomicki w. kaliski z tego powodu na województwo inowrocławskie przeszedł. - Lengnick str. 260. -

Każdy w. w swem województwie odbywa sądy, województwem lub województwami zwane; nadto, inne rzeczy na sporządzenie sądów stanowi, nad oprowadzaniem, miar i wag okrywa, i z tego sądzi. Sami w. sprawy do na podwojewódzkie sądy, których sami obierać mogą, byle z szlachty rodowitej i posiadłości w województwie mającej. Urzędnicy i zobowiązani są przystąpić do sprawiedliwego sądenia i do prawego we wszystkich postępowaniach. (Konstyt. z r. 1621. p. 34. tyt. o podwojewódzkie konstyt. z r. 1633. p. 37. tyt. o podwojewódzkie.) - Lengnick str. 261. Do pospolitego sądenia w. szlachta województwa swego wyprawdaję, które to prawo od najdawniejszych czasów mają, gdyż po wszystkie razy rodzajami wojennymi byli, tak to samo ich polskie miano wskazuje. - Lengnick str. 262. -

Do w. w senariskaa. następują, zwani są od wyrazu castellum zamcz, miejme narowne. Dawniej zwierzchni kasztelan (grodni) kasztelanem, a okrag do zamku należący, kasztelanem był zwany. Kaa. więc nie tylko nad samymi zamkami ale i nad całym okragiem porządzeni byli i na mianowani jego

urządzą radę, mieli. W Statucie wielkim Karimierza W. p. r. 1322
kasa, radami są, zwani; radziom w ich imieniu i kasztelanów
radzają, urzędy radone jest przyznane. Dziel' są, kasztelanów
całkiem są nie znane a na ich miejscu, w dalszej koleji, są
starostów zastępcy, którym już jeszcze od kasztelanów i grodów na-
mieszko grodzkich zostają. Lengnich str. 262 i 263. —

Kasa. podobnie jak oni. nie mogą być ministrami. Kasa. polacy
oprócz jednego krakowskiego i województwie do którego należą,
nie mogą być nicz' starostów grodzkiego. Kownierz Kasa. poznański
i Kalisz, jak Ławojci w. nie mogą być górnymi wielkopolskim,
który w obu województwach ma urzędy sądowne. (Odc. byzycy urzę-
dów niemieckich, ziemskich, tych kasztelanów są w wojem woje-
wództwie ani innemu wojemować nie mogą. — Lengnich str. 264.
Do zwolania poru. kasa na urzędy i starostów okręgu swego do woje-
wody przysługują, którym sącej województwa starosty jest naczelnikiem,
kasa zaś po nim górnym mają dowództwo.

Sąbo wzięty kasa również są godności przetrzeć dzieła już na
większych i mniejszych. Z kasa literackich i prawnich wzięty
wraz z kasa inflantkim do większych należą; w Łobzie zaś
i Marowcu i Rasi Kowniej, jedni z nich są najmniejsi, drudzy
większymi. Większych kasa oprócz urzędu wlen. trockiego
jako urzędy W. jur. polickich, trzydziestu trzech są m. p. Łowicki, Łędomski, Kalisz,
Łowicki — kasa najmniejszych liczą do 49 dochodzą — kasa. Łowicki, Łędomski, Kalisz,
i w Kowniej. r. r. 1641 (p. 14. tyt. kasztelanów) powoławani —
są naczelnik, dla tego iż są one od innych województw
leż od pomniejszych powiatów mają. (W. p. Sandomirski, Łowicki, Łędomski,
Wielicki, Łowicki, Choszczowski, Łowicki, Łowicki, Łowicki i. i.)
Lwani są takie wziętości z tego iż w senacie nie na kowniach
leż na Turkach siedzą, przetrzeć zaś kasa. więksi na kowniach
naczelnicy, kownicznymi nie są, są. — Lengnich str. 265. —
Do senatów leż są także ministrowie przy królu i na kowniach
urzędują, i skład ministrowi senatorskiego stanu się zowią.
Też ich są urzędników kownicznych, 5 w Łowicki i tylni p. Litwy,
i. j. Marzałek W. Kanclerz W. Łowicki, podkanclerz i mar-
szatek nadworny. Ministrowie ci po kasztelanach do senatu
wchodzi i skład po nich dopiero górnym: wreszcie zaś polski
min. są literacy i górnym dóm kownicki. Lengnich str. 267.

Usługi rekrutacji, ministrom być razem wojewodami lub kaszo-
lanami, również nie mogą być hetmanami (od r. 1669 ani dwóch
ministerstw sprawować - Leaguik str. 269 -

Może zaś prawie ministrowie byli skarżkami grodzkimi w pa-
kulek województwie a nawet generałami skarżkami Wielkiej Polki;
podobnie jak And. Opaliński Marszałek W. Korony Włost.
Lezaryński kancl. Korony, Bogusł. Lezaryński i Jan Ferry
Prebendorowski obadwaj podskarbiowie, Jan. Przyjemski Marsz.
Natworzy Włost. skarżem gdańsk Wielkop. byli. - Leaguik 270.

Jak marszałkowie innymi rozmaitemi sprawami zajęci, nie
zawsze sami mogą sądy odbywać, przeto stądże się powołują
innemu, który stał się marszałkowskim się nazywa.

Ten według przepisanej rotacji przegadza, iż sprawiedliwość są-
dów i urzędów do jego urzędu należy, wiernie i według
woli przepisów marszałków doposażać będzie. (Konsult.
z r. 1678, między litewsk. p. 22. tytuł. Art. 1. kuty Leaguik.)

Wskazując tego, jest przez pisarz marszałkowski, prawni i ur-
adni pisemnie wyrażający, który przy objęciu urzędu
an. kancelarzem i innych urzędach przegadza - Leaguik

Marszałkowie rządy na wytek sworu sprzedawanych, takich
również rzemieślniczych robót ustanawiają, a od sprzedawczych
pobierają stałe i nie stałe targowe, t. j. pieniądze za wolność sprze-
dania optacji. Kieśkolwiek w obzbie bawi, marszałek według

przysługującej taxę wraz z hetmanem oszacować, a tym też obchod
i targowego podzieli. Jeżli w miastach wielkich prawnik, jest
auktory, iż gdy u nich bawi, sam urząd między innymi

cenę rękaw sprzedawanych suwa, a marszałkom każde ich
targowe nie optacja. - Leaguik 275. -

5. O nie-senatorskich dostojenstwach koronnemi lub li- twyjskimi prawnymi.

Dostojenstwa do stanu rycerskiego należące rozdzielić się dawa-
nie takie, które się nazywają, albo od korony i Litwy, albo od
pewnych prowincji, to znów od pojedynczych województw i ziem,
albo u reszcie takie, które u stałych wojch województwach i ziemach
wykonywane bywają.

W potajemnie Litwy z Polaka same tylko koronne dostojenstwa
albo rzadziej niedworne (jak je wtedy zwano) były, jako przy dworze
w. pamięci królewskim główniejsze potajemne. Dońcej zaś k. k. August

stis (jezuzym) wstętem Litwie i Polska ujednolicił, zastalę one i w Litwie
 a godności obęga narodów tak wzajemnie potawione postalę; iż Nadej
 polskiej potawiegi narwiska, litewska odpowiadata, podobnie, nas to
 przy ministrach - Łdar Koronni i Litewscy W. Sekretarze, Re-
 ferendarze, Hetmanowie i W. Chorażowie w wzajemnej między sobą
 sa tu i owdzie odpowiedzialności.

Łdarów Kazimierza W. był Komornik, Podskarbi, Stólnik, Podstoli;
 Cześnik, Podskarby, Podkomorzy, Podkonjarszy - (Archiw. Gnes. p. 105.)
 W r. 1726 z urzędników nadwornych akt pokoju brzeskiego prze-
 ciemni obwarowali. Naczelnik, Podkomorzy, Podskarbi, Kuch-
 mistrz, Podskarby, Krajczy i Stólnik (Laski, Stat. f. 156. §. 1.) - Lengnich p. 203.

Urzędnicy Koronni i Litewscy rozróznili się sadze, na czynnych
 i wojennych; do czynnych zaś należał: W. Sekretarze, Re-
 ferendarze, Podskarbiowie Nadworni, Podkomorzowie, Chorażowie,
 Chorażowie Nadworni, Mikulajczy, Konjuszowie i Podkonja-
 rowie, Cześnicy, Krajczowie, Stólnicy, Podstolowie, Podma-
 xowie, Łowczowie, Łowczowie Nadworni, Regenci Kanclerzów,
 Hetmanów, Pisarzy Radni, Pisarzy Wielcy Litewscy, W.
 Pisarze skarbowi w Koronie, Pisarze skarbowi Litewscy, Kustosz
 koron w Litwie, Kustosz koron w Litwie, Intrygatorowie i Pod-
 intrygatorowie. - Z urzędników tych większa część jest po je-
 dnemu w Koronie i Litwie, prócz Referendarzy, Regentów Kan-
 cellaryj i Hetmanów, których jest po dwóch, prócz W. Pisarzy
 litewskich, których jest czterech, W. Pisarzy skarbowych Ko-
 ronnych, których jest dwóch i tychże Pisarzy w Litwie, których
 jest trzech. - Lengnich. p. 204.

Do urzędników wojennych należał: Wielcy i Polni Hetmanowie,
 Pisarze Polni, Wielcy Strawnicy, Oboźni i Generałowie. Atty-
 leryj, z których wszystkich jeden jest Koronnym a drugi Li-
 tewskim. - Lengnich 115.

Hetmanca Polnego godność powstała z porady Woźdza nadgranicznego.
 W dawnych już czasach był na Podolu i w okolicznych Kiemkach
 utrzymywany pitalęj pitalowcz, uważany nad bezpieczeństwem
 granic ze strony Tatarów. Woźdem wojaka tego na czasów
 Kazimierza Jagiellończyka był Starosta Podolski (Litwacki XIII. 213.)

którego później nzwano Hetmanem wojaka granicznego cz. ruskiego, a którego Bielski, podajemy dzieje panowania Zygmunta I Hetmana uem polnym przewat (Bielski p. 562. Krak. 1597. ff.). Nzwano go wojak granicznych nie postać i dośiad nie utrzymuje - a od czasu Zygmunta III Hetman Polny Koronny na miejsce Wielkiego panuje następując, tak iż nad niego nikt przeniesion nie bywa. - Lengnich. 566. -

O dostojnościach nie-senatorskich, które od prowincji mają swe nazwiska.

Dostojności które od prowincji swe nazwiska mają, są: generałowie starostowie Wielkopolski i Małopolski, tudzież Podskarbi i Niekichy Truchci.

O Generalu Staroście Wielkopolskim od dawnych bardzo już dawno w dziejach są wzmianki; już bowiem pod r. 1250 w H. Polnie wzmianka o H. Sędziu (Arch. d. Ines. p. 86), który niżej innem nie był, jak ten, co później tak zwany Jęta. Owiż wzmianka jest Sędziem; gdyż Jęta. grodzny utrzymuje się grodzkie, a jako utarza to Jęta. Jęta. rozkłada, jest inna dwa wyjątki, Poznaniński i Kaliski z rozróżnieniem, przeto nadano mu nazwisko generałowy Wpolskiego. Należy zaś pod niego z nazwisk grodznych, z j. poznaniński, kaliski, gnieźnieński, krotki, koniński, koziński i j. Sni, z których w dwóch pierwszych bezpośrednio sam urząd, a inne sących osobnych mają starostów. Dawniej Jęta Wp. mógł nzwany być albo kaliskim albo poznanińskim (Arch. Ines. p. 103. 128. Długosz. IX. 1009. X. 2. XI. 357), lecz od r. 1454, w którym ustawa wojewodom i kasztelanom, prowa jednego krakowskiego, podzielenia urzędu starostów grodznych sabronit (Laski, stat. f. 92. §. 1. Temerowski, stat. p. 203), już mu to nie wolno było. Już zaś prowa tego inna jeszcze ustawa sabronia jednemu dwa starostwa grodzne trzymać (Konszt. p. r. 1562. Vol. bonst. p. 23. tyt. O dwójgu starostwie p. przeto Jęta Wielkopolski urząd swój obejmując, jeżeli miał już jakie starostwo grodzne z niego następuje; jak mianowicie wyznit podskarbi Jan Terz Prebendowski, który w r. 1728 postać Jęta. Minister Sena-

Porządek ten atoli uchawa p. r. 1611 koniacionym porządek, a pamięć
pominiętych Skarbinków i Łodkomorzech dodano Starostów
Grabowych, Lisarów i Wojciech mniejszych, tak iż według nowego
porządku następują po Łodkomorzech Starci Grabowi, Chorążowie,
Sędziowie, Stolnikowie, Podczaszowie, Podsewki, Łodkolowie, Cie-
linowic, Łowczowie, Wojacy, Lisarze, Miecznikowie i Wojacy
mniejsi (Konchyt. p. r. 1611. p. 26. tyt. Ordo officialium).

W niektórych Łódzki powiatach porządek ten nieco jest odmieniony
(Chrysostom. Hartknoch de republica Poloniae. Lips. 1698. 8. No. II.
Pl. II. §. 5). — W Koronie łodzijskiej grodzkie prócz jednego
starosty niższe są od ziemskich, a Łętuć są tak o porządku
przeplatane, iż ziemskie od niektórych grodzkich są wyższe,
a od innych niższe. —

Król sam mianuje łodzijskich, prócz Łodkomorzech, Harcowników
Sędziów, Podsewków, Lisarzy i Łętuć Chorążych. Na godności
se bowiem Stałta rządcę województwa lub ziem wódcę
Kandydatów wybiera na rękę swą przez międzyowego woj-
wodę lub kaszтеляna w sześć tygodni po razakowaniu, jeżeli
godności wyznaczony, z których jednego Król ma łodzijskiego
wziąć. (Ułan. Konst. p. 7. p. 460). W Innych atoli rzecz
się ma inaczej, gdzie mianowanie Król nie słychać, a się do
niektórych Kandydatów, Łodkomorzech wprost mianuje, a prze-
ciwnie Sędziów od władzy wybranych tylko potwierdza
Hieronim Łowczy i Lisarze, bez potwierdzenia nawet Wo-
jewódzkiego, z samego wyboru władcy urzędu swoję posiadają.
Fus terrestre nobilitatis Inscrutae. Dant. 1685. 4. Tyt. I.
§. 15. 17.) — Lengnich str. 328. 329. —

Niektórzy z ziemskich organów nazywają się sadowymi,
z których mianowanie należy sejmowi, podsejmowi i podsejmowi, a o których
Kazimierz W. ustaty już wspomina, nazywają Lisarze.
Stosownie do jego porotaku Lisarzem spraw albo Lisarzem
wyroków (Laski, Stat. f. 10. §. 2. f. 11. §. 2. f. 28. §. 2. f. 27. §. 1.)
Ci arcybiskup stanowią skład sądu ziemskiego, z którego prze-
wodniczą sejm, podsejm na towarzyszą a podsejm spraw
do aktów sejmowych i wyroki sejmowe, partowa też z sejmów
i podsejmów sto swój dany i gdzie oni mają wyładować

jako reprezentujący od nich przepis prawa i nasuwa. Przepisy,
 wykonawcza i sądzia ziemskim przy obejmowaniu swoich urzędów
 i mianowicie sądzi i podsejden u kł sama rolę iż według przepia-
 nia boskich, prawa pisane i starych, sprawiedliwie i bez-
 stronnie sądzić, tudzież papias u anka przyjmować będą. Sądze-
 xas' przysięga sprawiedliwie sądzić i Sądziemu sądzić, tudzież
 wszystko jak najwiecej do aktów ziemskich wiażąc, lub też
 o wiażenie postarać się. (Fanneroski, stat. p. 486. Volam.
 Bonak. t. p. 692. tyt. I. przysięga. Stat. litewski, mod. II. art. 1.
 Tur. Terr. Mod. Russ. tyt. I. § 15. 16. 20.) - H Grusek gpie
 nie mać poleceń, przy każdym sejmie osm'ciu zasiada ta-
 warków, zobowiązanych na samą co i sejmie przysięga.
 (Tur. Terr. tyt. I. § 17. 19.) - Do pisarzy w dawnych
 starożytności książa nie ustawa, aby nie byli duchownego, lecz
 świeckiego stanu (Volam. Litw. p. f. §. Fikordy, Rozpr.)
 Bo iż kar' by uż p'raj orzecz sądownych sądzików, za pobie-
 raną była przez nich od stron spor wodzących, jako też i od
 tych, którzy papias do aktów ziemskich podają; wszędzie też
 ustawy przysięga im nagrodę za pracę. - Lengnich 921.
 Stolinowie, Podkaskowie, Podstolowie, Cześniowie, Łowcy, Kie-
 usznicy i Starostowie sądowni nie pełnią sądowni sądownych
 samym iż tylko tytułem odprawiają. Wozny u czasie wojny, gdy szlachta
 na nieprzejazdła wojny, kar' u swoim powierze nad kępie-
 nictwem publicznym uaua i u czasie groźnego licha środku pa-
 radzo obmyślają (Przytuński-Har. Prilasi - Statuta regni Polonie.
 Crac. 1533. f. p. 906.) Ziego-to powodu uwalniani są od pospo-
 litego szlacheckiego ruszenia, podobnie sobie mając, aby uoych
 czasach po namkach siedliska swe obierali (Konst. 2. 1121.
 tyt. sposób pospolitego ruszenia p. f. §. Patres, plures, p. 9.
 §. Aż na tym.) - Wozny jak to widzimy nie tylko na
 wielkich i szlacheckich ale też na ziemskich, grodowych, tudzież
 na beneficjatos i non beneficjatos się brala - (Tablimum
 republikae, na sejmie z r. 1678. tyt. Wozny ziemscy.)

Hercai nad, nijn. Izvaden sa prastoznici; druzky nad popeljzavami
kamkami; 420.1. dohoty (x druzicaw) maza a uvari ich nie ma.
- Lengjich 382. -

Erzpriester Jo Strong 7.

1) Niekiedy rozstojenstwami senatorowskimi, sc. t. j. i, ktore slachta udziela
a udzielone urol potwierdza. Zmudzka slachta u senatorow zazwyczajnego
Starostę tej prowincyi sama wybiera, i królowi do zatwierdzenia przysła-
wa. To slachty po Stefanie królu dopiero nastalo, gdyż ten wspomni-
any w celu kandydatów na tego, którego slachta prosiła Leona
Kiszkę, starostę mianował (Reinh. Herdenstein, reg. poloniarz ab-
batesa Syzmonda Augusta. Bb. III. Franc. 1672. f. p. 140) W 1678
dokonywali postawie zimadziej Augustowi II, że starostwo przezo-
rowni Winiokiemu udzielił, odpowiedziano im na to, że ponieważ
do zyczenia slachty nie mianował król tego, który do kandydatury
leża tego, który im był miłym. (Zatuski Andr. Chrys. episkop
historico-familiares. T. III. Brunab. 1709. f. - T. II. p. 638, 639). Po
złupieniu wawonawia tego starostwa w bieżącym 1742 r. wy-
stąpił do króla do Wodow zimadzkiej obywatela, zatwierdzenie
jego dla kandydatów swego Syzmonda otrzymali. (149. Leagich)

8. Parostema.

Najznanomijsza część królestwa na starość; z tamtą na-
 zwaną i były ziemiami w czasie starożytności oddanymi. —
 Ojciec (zobacz); tam starość, młodzi król Ludwik, wspominał
 o samych i miastach, z których urzędy i stolice są tamże położone,
 a do nich, których pełnia w ziemie króli: Kraków, Białystok, Sandomierz,
 Kielce i Wołkowysk; w Sandomierskiej: Sandomierz, Zawichost, Lublin,
 Sieradz, Łuków i Radom; w Łęczyńskiej: Łęczyca, i Włocławek;
 w Mazowieckiej: Płock, i Wyszki; w Kujawskiej: Włocławek, i Włocławek;
 w Wielkopolskiej: Poznań, Środziszewo, Zbąszewo, Kalisz, Wąbrzeźno
 i Gostynin (zobacz stat. f. 41. § 1. Łęczyński, stat. p. 29)
 Do przetrwania jednak Litwy i innych prowincji króla i staro-
 żytnych o wiele się pomnożyła. Wśród nich w Wielkopolskiej i Małopolskiej
 przetrwały wzmianki starożytności na Rusi, Lublin, w Łęczyń-
 skiej, w Łęczyńskiej i Łęczyńskiej (zobacz Łęczyński, stat. p. 29).
 — Łęczyński 153. —

Łęczyńskiemu prawa sferowat grodzkiego i niepodległości innego powiatu podzielić, od-
różniając koniecznie od innych starostwa ze zmianami przechodami. Skema-
ryna jednak jest w prawie sumy, która by na zmiany przejść uważać
wypadało. Do starostwa ze zmianami przechodami należą zarówno sądowe
i nie sądowe starostwa, a między niepodległymi są mentóre, staleko wzięty,
przywózce, nie starostwa grodzkie. — Longinik 154. —

Nestęgi uchwaty Karimierza Łęczyńskiego w. w województwie
a na. w województwie i ziemie której jest na ca, starostwa grodzkie
mać nie może; używają tylko w. i kaak w. który w ziemie tej
nawet ~~właści~~ być stać (Łęczyński, stat. f. 92-92. Łęczyński, stat. p. 303)
jak to statut Łęczyński II (Herbert, stat. tyt. dygnitatos. p. 143.
Łęczyński l. c.) i Konstytucja z r. 1562 potwierdza (Konstytucja
z r. 1562. tyt. dygnitatos. Volam. Const. p. 24). — To samo ma być
rozumieć o niższej godności lub urzędzie, taki że w jednej i tej
samiej piśmie nie wolno nikomu więcej innego razem z urzę-
dem stać sprawować, nie wystawiać to jawnie krak: woj-
wództwa (Konstytucja l. c.) Francji ma też rzecz w Litwie; w Prusach
naś samie tylko województwie mają starostwa grodzkie: tak i w je-
dnej ziemi obie te godności w sobie potawiają (Konstytucja z r. 1611.
tyt. księgi ziem pruskich. p. 31). Po za obrebn województwa
wzaga i w Polnie może w. mieć grodzkie starostwo, ale w województwie
sweu starostwa nie sądowe tylko starostwa, sędziowskie i województwa
posiadac' mu wolno. — Longinik 155. —

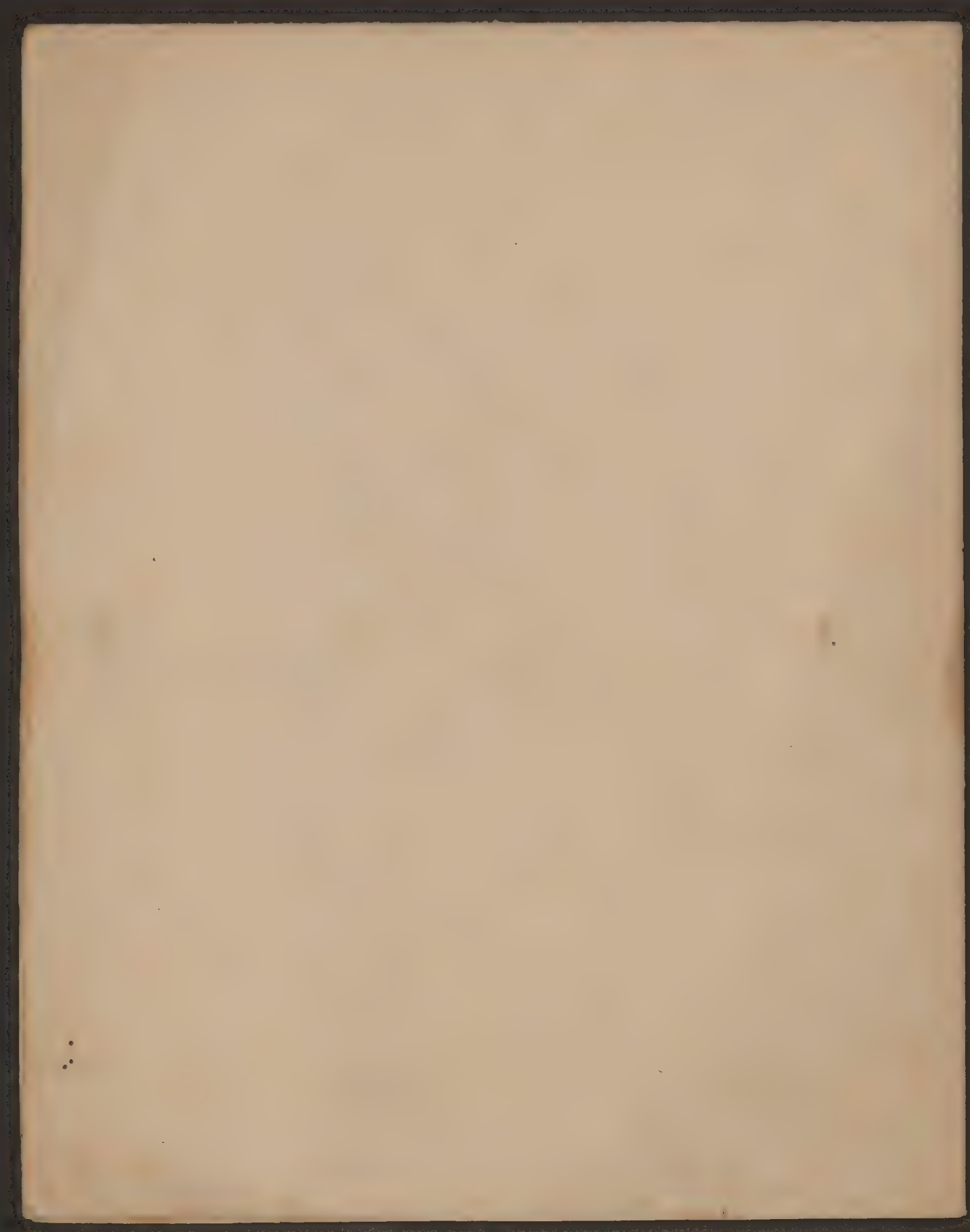
Królewskiego ze względu na dostojność przynależną, którzy
i na zezwolenie króla na żonę i dzieci przechodzić mogą. Zmowa
żony następczyni po mężu w dobrach przez niego dzierżawionych,
zwane jest po łacinie ius communicationis z tego że żona praw
męża staje się współwładczą, i po śmierci jego dobra w używaniu
przechodzi zatrzymuje. Do polska zwane jest to prawo doży-
wien, Na tego, że żona na ciele żyje stać, tak i chorować
drugi ślubu małżeńskie prawo, królewskiego zachować i na-
wet jeśli król pozwoli, że drugiego męża po sobie przeleć może.
Dobroć i małżonki na przeżyleniu się króla tylko po śmierci
pewnej żony, prawo to na drugą przeleć może. Drzygotie
nie mogą mieć więcej w starostwach grodzkich ani pogranicznych,

gdyż do jednego z tych Kobiet dopuszczono nie są. Pasa con-
 venta Augusta II. §. 1. tejże pas' oboj. Pasa conventa Augusta
 III. §. 1. (tęż jedną osobie). Gdy w r. 1647 prawo dozycowania i
 województwa podolskie, przez niektórych se pograniczne mian, roz-
 ciągłości było, wtedy też wyrażnie starostwa grodowe od tego wy-
 jątki były (Konstyt. z r. 1647. p. 34. tyt. Deklaracja). Także bieżące
 starostwa grodowe dataym tylko i rozstrójnym latwion utwierdzone
 być mają, tak też utwierdzenie stałego prawo do pos'cedrio wystawo
 w nich Kobiet, które sta utwierdzonej pter ich słabości i mnijszego
 ukształtowania umysłu, za niedatane są uważane, wszem sta gro-
 utwione sta zdatowu sadzenia se posunda godowu, do której pter
 ich sta wyjątkowo dopuszczona być nie może. Do granicami staro-
 stwami se się nazywają, które se przez innych jednostek granic
 lubo bliżej se pograniczne, ukraińskie tylko starostwa utwierdzone
 były (Konstyt. z r. 1635. p. 27. tyt. o starostwach), później do
 prawo raskie też, podolskie do nich przyłączone, w których dozyc-
 owanie niejednemu nie było, a te nawet które już przyznano,
 odwołaniem zostaty (Konstyt. z r. 1662. p. 9. tyt. Dozycowanie na
 starostwach). Na tego prawo to które na starostwa krzepienie
 uzyskane Jani Michałowski, sta jego pogranicznosci przez
 konstytucyjną odebranie jej zostało. (Konstyt. z r. 1678.
 p. 13. tyt. Dozycowanie). Według bowiem potrzeba na innych staro-
 stwach, gdzie bezpieczeństwa granic pilnować należy i bronić
 w przypadku napadów. Co też pas' by se innych królewskich
 ustaw dawniejszych dozycowania do dwóch tylko bądź starostw
 bądź jednego ogranicza (Konstyt. z r. 1662. p. 9. tyt. O dozycowaniu
 na królewskich starostwach). Pasa conventa Aug. II. i III. w szczególności
 do najmniejszych starostw się odnosi, na dwóch tylko staro-
 stwach dozycowania równo pozwalają - (L. 1.).
 Co do przyczyn królewskich na wstępie, to jest uwagi godnem, że
 prawo to nie tylko na rzecz sygnu, ale i na cetero otrzymania było.
 Wzrastanie se ustaw, które piony w starostwa grodowych i pograni-
 cnych sąwają, jasno wynika, iż lekome i sta cetero są.

H.

Rada wa-
 lnych
 wojska i
 ane, roz-
 od tego wy-
 Takie bawie
 udzielenie
 wyta wyto
 nięzającego
 sta: gro
 lej, pter
 ni: staro-
 e granicah
 a udzielenie
 i: ażeby ob-
 wnych obz-
 wyżzano,
 nie ma
 epranie
 i: parze
 1678.
 ch staro-
 roni
 wazkiego
 i: roztu
 bryzowia
 i: obz-
 staro-
 niem z
 ad: moza,
 ogran-
 na

wzbronione: sypowie paś, jeśli chca nasłupić po ogro na starostwo grodowe,
 powinni mieć i wsek i roztropność: takka, aby do sadzenia plantami
 byli / kraszt. z r. 1582. dyt. o dozgoworach. Vol. (Czasia. p. 20.) —
 Gdy sobra se król: czy do tytułem darowizny czy prawem lennem albo
 ambfientyranem, na kilka lat lub pokoleń czy też tytułem kaszawan
 z przecenawieniem dochodów na procent komu udzieleno być mają, zawsze
 do tego sejmowe pozwolenie stanów jest potrzebne. — Lengnich 157. 158.

dworaków, stawienie służby, ta gnia i zawzięci
 możnych magnatów i przegraszała zgorzałej.
 królowa wygnana szukała przysilku a mo-
 żnych swych krewnych zagranicznych - króle-
 wicz zostat w kraju pod opieką znawczy-
 zych panów. Władza monarcha voraz bardziej
 odpadła - prawo mocniejszego zastąpiło
 uprzedliwość, a gdy rozkukana szlachta
 ze strony poddańczego kłamstwa obawiała
 się ścisłości swjej swgoli i nadwzięci,
 ogólnym rozruchem zmusiła go do opuszczenia
 kraju. -

Stare żywioły słowiańskie, przegrzebione przez
 Bolesława M. zakrety teraz wyjętione na
 jaw - szlachta taryta krawcy tej między
 sobą i wywarła się swych porządłości,
 kmicie, ponni dawniej wolności osobistej,
 zabijali panów i zabierali ich majątki.
 Duchowieństwo już dawno zniszczone
 dla dzierżaw i innych podatków zostato
 wyprzedzone z kraju lub pomorowanym,
 klasztorzy i kościoły poszły na łup pło-
 rion - Reakcja pierwotnej wolności ogólny
 ludu przeciw władzy królewskiej, kmicie przeciw
 władzy szlachty a pogan'stwa przeciw
 rymnickiej hierarchii było zapędz. -
 i zamieszanie tego w kraju, korysowały ciienne
 szerepy - Pomorzanie nie ptačili już karaw
 Jarosław; kniaź kijewski podbił Ładziwogów
 i wtargnął aż na Makowice a Bolesław

odwołany królem czeski, następcą Henryka, króla
 Wielkopolski i zabrał całą Śląsk z Morawami.
 - Uprowadzenie zwłok św. Wojciecha z Gniezna;
 przesiedlenie bractw wroc. do Sandomierza (?).
 Łączył w krajach polskich był krępowany - przez
 Lętan per góra, bez jednej nawet wioski ani
 do pierwszej wsi, do której Polacy się wdarli był,
 postawienia i pozogi nieporządku, że
 kraj leżał odłogiem i że najgorsze dzieł-
 nio tworzyły wielkie pustynie - w księstwach
 św. Wojciecha i św. Dobrogości, które
 były w rękach, schronienia i przetrwania.
 Najbardziej nie można że dawne powstania i stan
 słowiańskie powstania się powstają, że już nie
 miały siły organizacyjnej, były w rękach
 gdzie Małach, podzielenie, chrześcijaństwo, odcienie
 sobie królestwo, białe porządek, ustanowić, po-
 rowat wreszcie nieład jak najgorszy -
 Karimierz najpierw się udał na Węgry a później
 do brzozyk swej matki: zarch Herman był
 archybiskupem kolonijskim - a drugi brat Otton
 królem palatynata, później król czeski.
 Władza skłoniła cesarza Henryka III do wypro-
 szenia oparzonego Karimierza - lat się tem
 tajemniej namówić, gdy i spozobność się nada-
 rzyła, by dawniejsze stosunki niemieckie
 nad Polską odnowić - przed tymi czasami były
 nieporozumienia między cesarzem a Bolesławem
 - Podczas gdy Karimierz na czele małego
 powstał z brzozyk powstanie w Polsce,

król Niemców z brayon wojakiem r. 1029 ude-
rzył na Czechy, lecz dopiero w brzei'ej wypra-
wie skłonił dziarskiego Bratysława do przy-
jęcia stawionych na warunków. -

Podanie o mniszostwie Kazimierza. -

Kazimierz przybywszy do Polski znalazł brat-
kowców, którzy znudzeni ustawięzonym
niepokojem wewnętrzny zgromadzili się pod
jego chorągwie. Nie bez wielokrotnej walki
umocnił nareszcie swe panowanie a posłabiny
r. 1043 zisłał potężnego Jarostawa kij-
uckiego, Dobrogniewa (Marga) ochłodził
też podbicie Karowca. Nastąpił przez wojnę
ruskie i polskie pod Jarostawem i Kazimierzem
pobity, poległ w bitwie, jak pisał mówią -
podług drugich uwiłk do sprzymierzonych
z nim Prusaków, którzy rozgniewani o zgubę
orężaku zbrojnego, postanęli na w pomoc,
powieści go na drzewie, mówiąc: chcieliby
być wzwyższon, bądźże wysokim?.

Do podbitia Karowca zmiait także Pomoran
i opanowania zwykłego Karaku. -

Tak za pomocą niemiecką przywołany na
tron przodków, Kazimierz bez wątpienia zwróci-
ł się do Henryka arca, z którym zrosła
i przyjaźni zrosła stozunkach. Tylko że
zostali one zakłócone, gdy Henryk wypędził
króla swego Piotra. Henryk w obronie wy-
pędzonego króla dwa razy wyruszył przeciw
Abie, obranęmu przez ślaskę węgierską na
tron św. Stefana, który cesarza rym. nazwał
zwierzchnikiem rządu, a gdy walkę odnowił,

zostāt zabranym do niewoli i na śmierć wskaza-
nym (r. 1044) - barto zaś węgierskie oddał
Henryk Piślowski, który sgołosił się lennikiem
niemieckim. Lech już po 7 latach upłyni Niem-
cy zstāt etamangon - Piślowski zamordowano
a Andrzej, z braci księżej, obrano królem.
Pierw Andrzej, ^{Bela} zstāt za żonę córke Mieszka
I a siostrę Karimiera (ślęgmot ją za portugij;
wielki księstwo i wojnie z Węgrami),
ale Lech, i Karimier przygłone Węgrami
zaprowadzić stanowisko, uem obrazony król niem.
niego nie dochadzany na Węgrzech, z tym samym
czasie (około r. 1050) Polakom wojnę chciał wyje-
widzieć, którą jednak nagła choroba króla
i zabieg Karimiera nie daty wybachnąć.
Zresztą choć Karimier wzwał kraj za-
caenie owe ustalił; sity jego jeszcze za staby
był, by i zagranicą narodom dać się
we znaki. Brzeczyszta tego jeszcze parować
na Łasku - dopiero r. 1054 Edward oddał
i inne ważniejsze miasta, a ponieważ Kari-
mier zobowiązał się Czechom za hrabstwo
ptawie karać wrogi, wznosiły 500 grzywien
srebra a 30 iletą, widząc stąd, jak silnie
rozprzeczanie owe za bezchólenia oddawały
i na przyszłość następcę. - Nie mamy uprawdzie
bliszych wiadomości o stanie państwa z tych
czasów, lecz widoczne, że im zupełniejsze
nastąpiło było rozprzeczanie i rozciąganie
wzrostu państwa spotwarzają po śmierci Kari-
miera,

tem też trudniejszym było zadanie, przetrwać sta-
wny porządek rzeczy i oświecać zawaloną gmat-
waną organizację. Chociaż niezaprzeczalnie z tego
zadania mógł się wywiązać Karimierz, zawsze
śluszną oziębłą pamięć jego narodził się prędkim
przyjściem odnowiciela - gdyż najwłaściwiej
wykonał ujęcie, stanął podległe batwochwalstwa
w Polsce na zawale. Poznał, że nowa budowa
państwa, wykonana w duchu chrześcijańskiego
zaświadczenia, osiągnąć się tylko może przez sta-
nowienie się wiary chrześcijańskiej - stało się też
przez tożne fundacje nie tylko oświecać spa-
stoszące klasztory i kościoły, lecz i wiele nowych
projektować. Naprawdę nowa organizacja
kościółka tylko wolnym postępowaniem brodziła
gdyż jeszcze w r. 1073 napisał Grzegorz VII do
biskupa Smiaty, syna Karimierza, że
w obywatelu do mieszkających bractwa biskupa
pół za mata, że obróbki poprzednich dycezy
za wielką tak iż biskupi nie mogą ich po-
wziąć, gdyż owieczek należy się zadobryć i upić
mogą. Prośbę tego w liście wymienionym narzeko-
wał, że biskupi nie, należy się potężnić i
katedra najwyższa, z papieżem i z najwłaściwiej
kiedy na własną rękę działa.
Lecz choć niedostatkami tego rodzaju były wielkie
i braki - naprawdę jeszcze najsłabszy był Karimierz
i też do śmierci (r. 1073) zwycięsko pogodził
wielkie objawy dawniejszej wolności i stworzył
i religiję pogańską - przez wzmocnienie władzy
księżewej i ustalenie na nowo religiję chrześcijań-
ską, wstrząśnięcie podwalin wielkiego słabego
rozwoju polskiego społeczeństwa przetrwać i wzmocnić.

A. Bolesław Lonia
(1058 - 1080)

Dwa lata przed śmiercią Karolinieza odnowiła umowę i cesarz niem. Henryk III r. 1056 (5 paźd.) a stósunki państwa niem. między królami obrot, który i na Polaków konwencie wpływać musiał. Wtóra pojedynczych książąt w państwie coraz bardziej wzrósł a z nią i siła i siła starostwa książąt, a walka, która między Henryk, wydobyciem się z pod rąk opactwa, wytoczył przeciw książętom i opactwom z nimi duchowieństwa niem. powiązania ze sobą starcie owe wielkie między królami, Grzegorzem VII a Henrykiem IV, cesarzem rymskim. Walka ta zajęci niemieccy książęta nie mieli ani czasu ani chęci, poproszono (dalej) oś boi zwycięży między niemieccymi a słowianami. Podczas gdy Ottonowie coraz bardziej powiększali się, nie podboje tu Polacy i na granic polskim, następując ich odrali się tylko o utracenie się przez zdobyciach, przekazywał im przez pośredników a teraz nawet poproszali domagać się wznowienia dawniejszego nad królestwem polskim: Polacy przeciwnie, nie zagrożeni od Niemców, również zaczęli na tej stronie zbrojnie występować i mścić się za dotychczasowe napady - a zwrócili ostatecznie na polepszenie stosunków wewnętrznych kraju i na popieranie politycznego wpływu na Węgrzech i Niemców szeregów słowian. -

Bolesław Smiały, najstarszy z czterech synów
 Karimierza (Władysław, Mieszko, Otton) objął po
 śmierci ojca rząd - a wolny od strong niecierpliwiej
 zwrócił się ku wschodowi i południowi.
 Na Węgrzech zarządził być król Andrzej młodszy syn
 rycerza Salomona z Ludyta, córka Henryka ale
 uhonorowanie małoletniego królewicza tak dalece
 poróżniło króla z jego bratem Bela, iż ten
 r. 1059 z całą familią opuścił kraj. Bolesław
 Smiały, wrótności jego, pragnął go gościć.
 Dwa lata potem, r. 1061 (28 stycznia) umarł książę
 ceski Spjelychniew a po nim wstąpił na tron
 najstarszy brat jego Władysław, obywatelski
 książę Morawski. Morawę podzielił między
 młodszych synów braci Konrada i Ottona, a naj-
 młodszego Jaromir nie dostał, gdyż miał
 zostać księciem. Lecz obywatelski, sobie sta-
 tas wiek i kłopoty zwołaniem do Polak.
 Obydwaj synów, Bela i Jaromir prosili o
 mor polską, gdy tymczasem Andrzej tańczył się
 z Niemcami i prosił tego z Władysławem, zięciem
 swoim, zawart być przymierze.
 W r. 1061 Bela na czele brzech polskich orszaków
 wpadł na Węgry, gdzie go węgierski narodził
 do przycięcia - brat Andrzej z niem. powitkami
 przybył, umarł podmasz się i Bela wstąpił
 do Holcu (Hahlfeldsburg) obywatelski król.
 Andrzej strong zwrócił się, że Bolesław ude-
 nił na Czechów - wypadek tej wojny niepowod-
 len był z r. 1062 lub na powrót r. 1063, gdyż
 w tym czasie podbił Władysław Szwabów,
 arotar Bolesława Smiałego.

Gdy Bela na powrótka n. i. o. u. m. i. e. r. t. , Niemcy
 na nowo uatowali, ostatec Salomona na tronie
 węgierskim - uchronowali go uprawdzie i poku-
 siłi kraj między syów belowych - lewa zaraz
 po odejściu wojaka niemieckiego nowo u. p. o. r. o. z. a-
 nienia między krzestami węgierskimi, stłumił
 Bolesława do ponownego wtargnięcia w kraj węgierski.
 Stanęła ostatec ugodą, że Salomon miał być
 panem zwierzchnym i królem całego państwa,
 aym zaś Beli ugnęziono osobne d. u. k. i. e. n. i. e.
 Po śmierci Włodzimierza podzielił kraj pomiędzy
 braci i krewnych ostatec podzielił kraj między
 domow, napady Litwinów i z. i. e. n. i. e. z. L. i. t. w. i.
 zał. o. w. a. t. y. p. o. k. o. j. w. e. n. e. t. r. o. n. y. , a. g. d. y. k. r. a. s. t. a. w.
 wielki książę kijowski, pokidł do Litwinów
 niechował na nowo stanąć do walki przeciw ni-
 przjacielom, obywateli oburzeni takim po-
 stępowaniem, uwalili swiętego Wsiewława,
 księcia Polacka, nieprzyjaciela wielkiego księcia
 i wypędzili k. r. a. s. t. a. w. a. z. o. r. a. t. e. m. W. s. e. w. o. l. o. d. e. m.
 Bolesław śmiertelny był sierszeniem k. r. a. s. t. a. w. a.
 a z. i. e. n. a. w. e. l. k. i. e. g. o. k. n. i. a. z. i. e. n. a. c. i. o. k. a. j. e. g. o. ; na ude-
 laniego wyjechał Bolesław do Kijewa.
 Wsiewława uwięził a. o. y. k. r. a. s. t. a. w. a. , Wsiewława
 u. p. r. a. s. e. z. a. n. y. d. o. K. i. j. e. w. a. z. a. p. r. e. p. r. a. c. e. n. i. e. m. p. o-
 w. a. z. e. k. n. y. j. a. m. n. o. s. t. y. , o. p. a. r. o. w. a. t. z. i. e. n. i. a. t. o. , u. p. a. n. i. t. (z. k. r. a. j. e. z. 1119)
 o. y. e. i. B. o. l. e. s. ł. a. w. a. z. P. o. l. a. k. a. n. i. i. z. a. z. a. z. e. t. w. o. j. e.
 s. k. e. d. t. w. a. p. r. a. c. i. w. p. r. a. c. o. w. o. d. n. o. m. p. o. w. i. d. a. n. i. a.
 Srogosi Wsiewława i wznowienie obchodzenia
 z. i. e. P. o. l. a. k. o. w. w. y. w. o. t. a. t. y. o. g. o. l. n. e. p. o. w. s. t. a. n. i. e.

tak i Róberta w marcu następnego roku
musiał wrócić do ojczyzny. -
W r. 1074 z jesienną wyprawą kijewską, przy-
jając Sławomira i Władysława nadwierzchnie zo-
staty - w r. 1075 i 76 starano na wzajem mata-
czyć, lecz ostateczny przebieg tych wojen i napadów
nie dostrzednie nam znany. Narodziło się jednak
w r. 1075 Henryk IV zwłast Róberta, Władysława
do Włoch i nakazał im srogi, obłądzący
się zachowywać - lecz wstrząsanie znaczenie
cesarza nie mogło tego zaradzić - Władysław
stał się z Henrykiem i pozostał mu wiernym
i przyjacielem aż do zgonu a Polacy znowa
wielko Czechów napadali, lecz nawet zbawo-
wangi Ładom pomocy dać przegrzekli. -
W Kijewie Zastawa tymczasem i. w. 1075 ~~Władysław~~
bracia Sławomir i Włodzisław wygnali - a zpo-
śród ich Dleg i Władimir prawnicy. W r. 1076
z Kijewa, wypędzili Polaków przez Czechów.
Zastawa po różnych zabiegach w Polsce - list
Gregorza III do Róberta - i w Niemczech został
wprowadzony, lecz rzek bardzo niechętnie, do
król polski robić towarzyszył wyprawie.
Tak ustanowiony swój wpływ między ościennymi
narodami - ochronił także zbawionych Ładom -
Róberta postanowił zwrócić rozporządzenia przez
wielkiego Chrobrego dołować i zrobić się
królem samodzielnym, tem bardziej, że
wewnętrzne rozprawy i walki domowe w Niem-
czech nawet najmniejszej obawy ze strony cesar-
za nie przedstawiały. W tym samym r. (1076)
król niemiecki Henryk, opuszczony od węg-
Mach

po niepomysłnej walce z Sasami uchodzić za Alpy,
by upokorzyć jego pokutę, stągosić gniew Gregorza,
Bisława od biskupów polskich na króla ukoro-
nowanym zostat u przeważa swego brzożo narodenia.

W owym wieku zaczął być Grzegorz wielka refor-
mą, biskupa katolickiego - zatargi jego z Niemcami
i anar. Konwien i do Polaki przegat ich ie-
gaton, żeby stosunki biskupa tamceznego z biskupami
swojej powiazac i pomiędzy biskupami, natucon
mem niekaza karnosc zaprowadzic. Jak biskup
Lwaty (Lwaty) ich przegat i jakie statki mieto
to poselstwo, wiadomo - to tylko daje ich
nasadnionem, ze spor, co wybuchat kilka lat po-
tem między biskupem krakowskim a królem, biskup
owe miet w wielkich owych porascearach biskupie-
stwa na zachodzie. Biskupstwo wytapito do
walki przerwi ntawcy biskupiej i odricalo zapetne
zwyciestwo - wygranie Bisława. Później
kanonizacja biskupa Lwipanowskiego dostate-
cznymi sa dowodami. -

Najbardziej kronikarze polacy tylko krótko wyponi-
mają o całej tej sprawie - najdawniejszego nich
Gallus powiada: "jakim zas sposobem król Bis-
ława wypędzono z Polaki, rzecz staga by byla
do opowiadania - tylko tylko wyponiemy, ze chrześcian
na chrześcianinie nie byt powinien miec' ich za wy-
stapetki na ciebie jego. Albowsem to ma najwiecej
zaszkodzito, ze przy grzechu nowego bopadit ich
grzechu i biskupa za zwade ukarat obrinaniem
ukienkow. Ze ani biskupa zrazaj nie uspra-
wiedliwamy ani króla nie chwalamy, co tak
zrogo ich pomiecit." -

Gdyż innego naszego króla (Vilka s. Stanisława)
król zabije w. Stanisława, gdy tenże po kilkakro-
tnym napomnieniu Bolesława wyklął był sta-
nowiącego zgraja i wrogich obywateli.
Wyrzuty z kraju udał się do Węgier, gdzie dumny
umyślnie skrośce wrogów na sobie obarczył,
choć go król Władysław, pomny dawnych przegranych
okoliczności, serdecznie był przyjął. Inni króla
niepewni - opowiadają, że na różny sposób.
Lecz jakże pewnie postawić można, że słashta
innych królów sobie utracę monarchii - które to
pojęcie Polakom z powodu zupełnie było obcym -
i że korygując z spora, za którego między
królem a królestwem - niejedną otto czy przez
nemoralność Bolesława wywołanym został, lub
przez zdradę biskupa krak. lub zaręczając przez
jakichś żądania znaczących papieża Gregorza -
słushta niekiedy zaręczając pomysłniej opozycji
potężona z duchownością i porzuty z kró-
lewiego jęzika samowładztwa. - Pierwszy raz,
że i królestwo podniósł się u Polak do potęgi politycznej.

9. Władysław Herman. (1080 - 1102)

Władysław król nasz wielki i wielki zabu-
rzyć jęzika tak. Władysław była ugruntowana, że
młodszy brat Bolesława, Herman bez wielkiego opo-
ru, o ile nam przypominają, wstąpił, objął tron
i rządy państwa. Wyposażenie tegoż jęzika
przebieg i charakteru stał się, kontestował się
tytułem królewskim, udzielił duchowności króla
przywilejów i praw, których zapewne bezkarnie się
domagało było za Bolesława świątego a z szkodliwymi
parami stał się pokój i zgodę zachować. -

Z Wratistawem, królem českim, i...
złt porzucenia, mając ióhę jego żonę, za żonę - którą
wydosta nie miał podobną wyprawit narodzić potom
do groba św. Józefa w Franzi, by naprawić sobie przy-
czynę nie z tego świętego - peroba jego została
wzruchana, królowa powita znow, lecz sama
umarta. Synem z tego małżeństwa był Bolesław
krzywousty. Po śmierci żony poślubił Władysław
za ręką Hana, córki biskupa bamberskiego
Judyty, córki Henryka I a wdowę po Salomonie,
króla węgierskim. Przez to stawał z Niemcami
w ścisły czas zatały wzmocnione i nie było się
wzaga z ich stroną obawiać.

Tylko od Węgier Władysławowi groziło niebezpieczeństwo.
Władysław syn Bolesława Śmiałego, asem z ojcem
wzrost był do Ładysława, króla węgierskiego, który
miał dat przytułek i wychowanie, godne królewicza.
Dorastając pod opieką węgierską, upadł do Polaki
i zdaje się, że opuszczał krajów - chociaż ręką ta
wyprawa doń ziemna. Tyle tylko z pewnością po-
średzić można, że Niemcy wrócił do Polski, posłu-
bit za samowolą strój Władysława bacznie
rozmyślał i w młodym wieku przeszedł z tego
świata, może trawienie przeciwników jego wypra-
wiony.

Panowanie Władysława było teraz zupełnie zabezpie-
czonym i przewidywał teraz uskutecznić plan
poprawienia swoich względem Pomorza. Już Bolesław
królewski wyzwał, że wielokrotnie - również w Niemczech
narodził Bolesław Śmiały wstąpił był do ziem
pomorskich.

66
gdyż Sierżb wyjechał za rękę b. t. zaimanowiczki
i gotowaty się do walki. Właściwie tam, zaproszono kompanię
z pomocą zagranicą - o. Włocławek i b. (zob.) - gdy Sierżb
przebiegł dołakom walczył archiduki z ręką z wyprawą
wzrost i wzrost go za ręką. - Sierżb jednak zadowolony
był z okazy, że rękę zwołanek Sierżb odzyskał
a ten nie mógł się być bezprawnym w Włocławku
wzięty do krasownicy i zebrał wpycho. Porozumienie od
opra w bój, zamknął się w twierdzy a odbraną
obietnicą, że zwróci na rękę odbrony - podał się, powiem
go opier. osadził na rękę Sierżbom na rękę.
Wkrótce zapewne po porażce powstania Sierżb
także przetrwał i uciekł w polce - Włocławek
bądź to, że rękę z ręką w rękę, wzięto, że
w innych stronach państwa miał przesłuchanie -
przyjął na rękę na podanie i odnowił zgodę:
zapłacił karą, zaległy od 2 lat, wyprawę doo gę-
wien srebra i to gęwien i to, przypieczęt, że jak
dawniej, tak i on dat podatek b. z ręką z ręką
płacić będzie i narodzi się nowi dolestawowi (o-
drzewiowi przetrwał) oddat pod ręką krasownicy Głac,
który miał być uległy (1993). Wkrótce potem
jeszcze na polce obywateli państwa przez rękę wy-
prawę ręką ręką zamieszkaną, ręką się, że
być od 1999 r. Na krasownicy ręką w rękę.
Zabierający od ręką Włocławek jeszcze na postanowił
domo ręką przesłuchanie, który do Polki wpadli byli -
podanie o rękę. Włocławek - wyprawę Sierżb i dolestaw
z wpycho - z Sierżbem pośrednio się zgodził był -
leś ręką wielko ręką nie wzięli. Do powro-
ty ręką podzielił kraj między rękę - dla rękę ręką
był. Ręką i ręką ręką.
Włocławek dolestaw = wyprawę jego na rękę -
(zatargi z Sierżbem - ręką z ręką [Sierżb] -
z ręką dolestaw - wyprawę z ręką - ręką
Włocławek zob. w ręką ręką.)

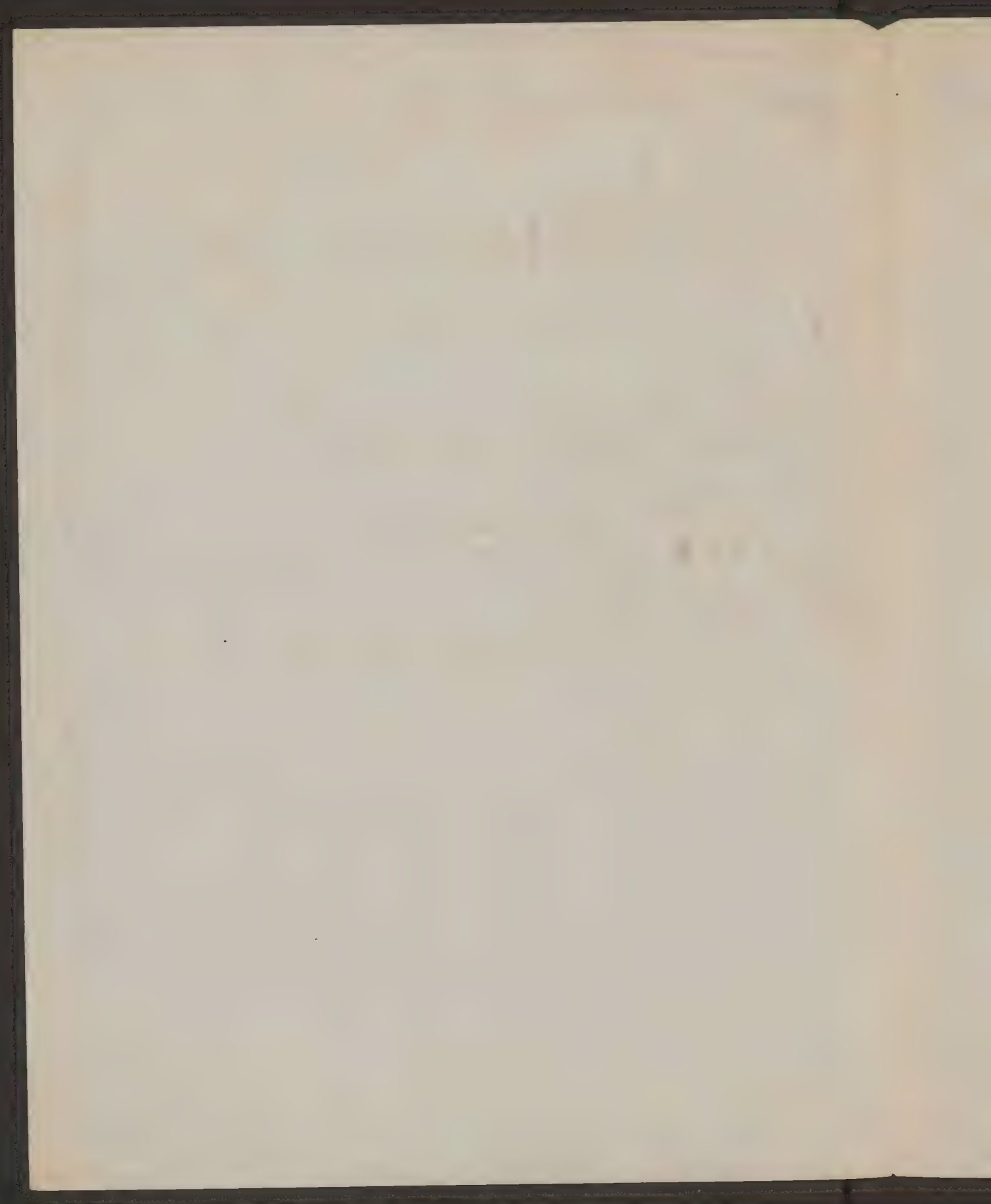

Сыбулетин, о рунках, 57 : 55 :

47

руны старославянские :

- a, 1, T, на поморских мекл. λ, половец. λ +
b, Ψ, ±, мекл. Ψ
±, ±, половец. B
c, - angl. h ; нем. P, h
d, D, мекл. D, b, P, P, половец. p angl. p, фин. p
e, x, #, #, #, #, половец. p, половец. t + φ
g, P, P, половец. Y
h, X, мекл. * * * *, половец. * нем. X
i, I, вместе
n, ↓, angl. h
t, T, T (?) вместе - T
m, φ φ φ φ φ Ψ - половец. Y, рус. φ фин. t
n, h, мекл. h, половец. h X
o, X, вместе
p, M, мекл. П П П половец. jak b. B z punktem .
r, R, R, R, R, R, половец. R R id. R
s, N, <, половец. N N L
t, ↑, вместе фин. t
u, u, П, мекл. П, Y, половец. П П нем. Λ Λ h - f. по нем. P, u P
y, z, h, talizn = c, ex, z - мекл. Ψ, T h

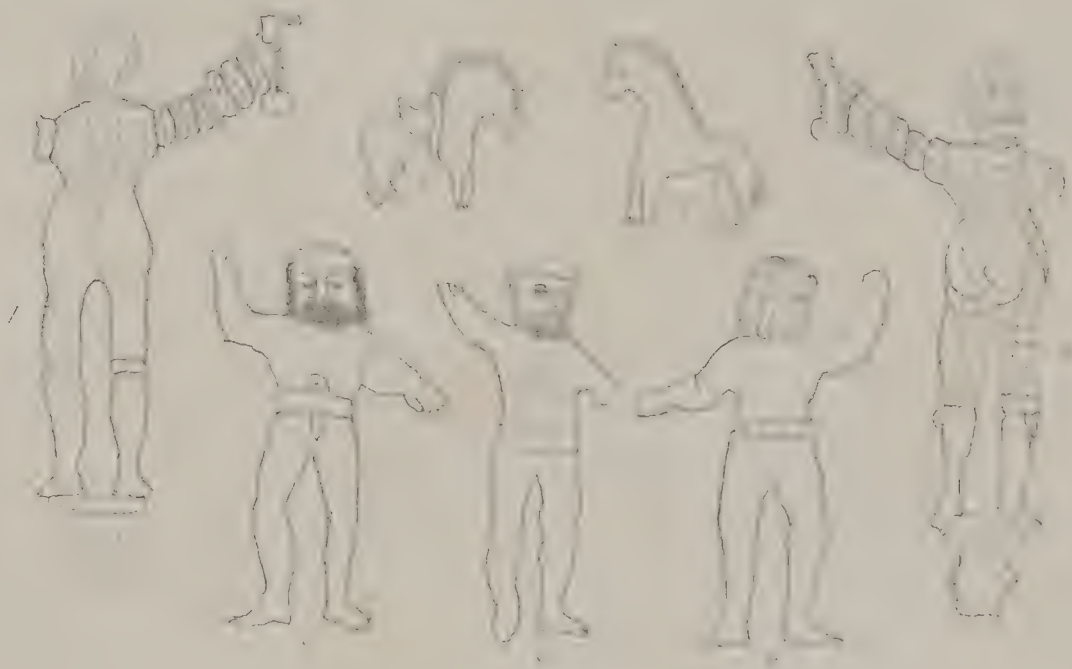
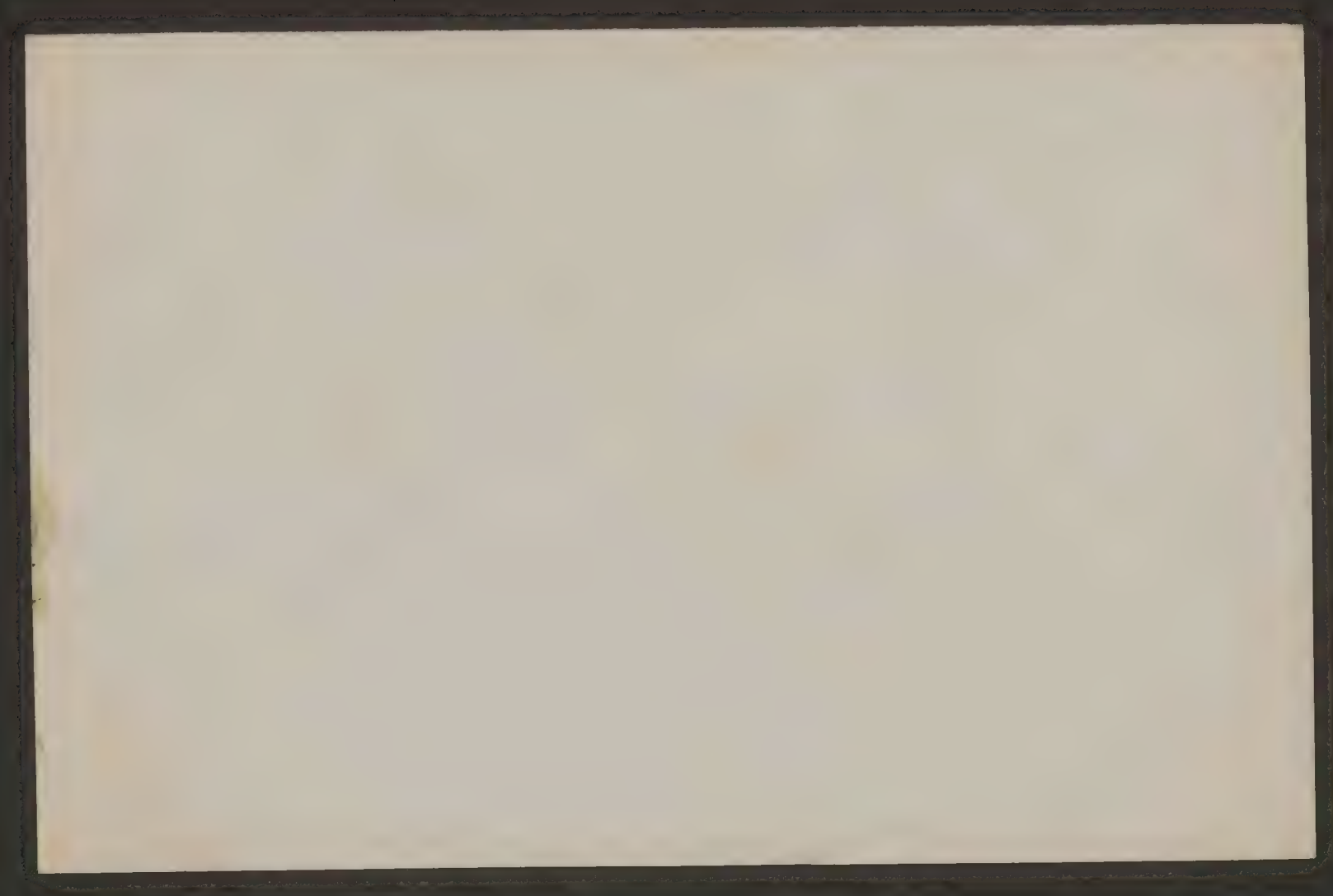

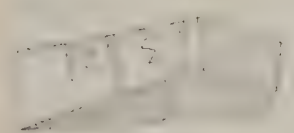
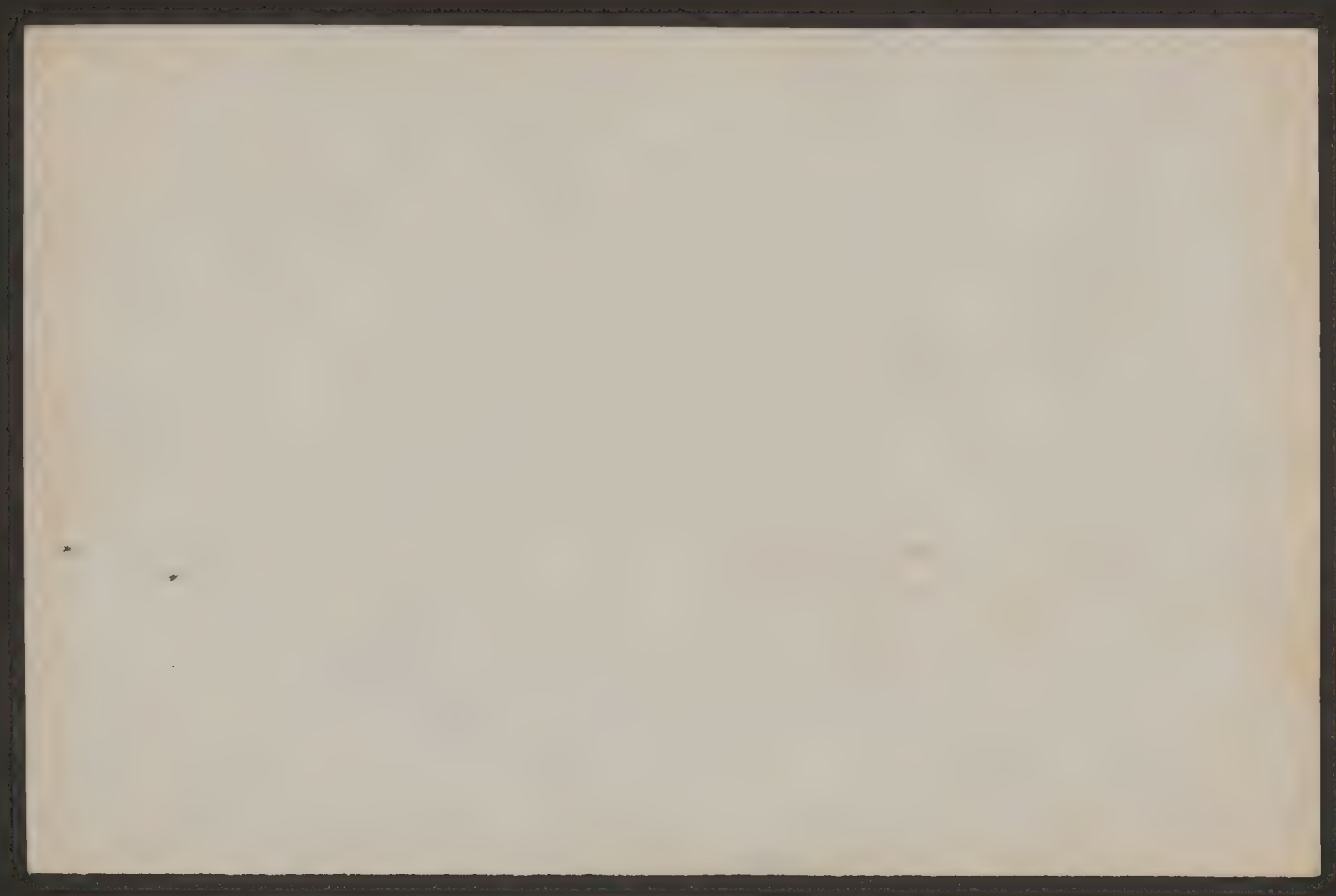

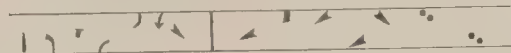
Figure 10. The figures

n: kuntah: thr: brin: ~~n~~: i: Fritrhu:
rata: mm'a: k: shu
khu: kuntahr: sh: brin: Nri: f: Fritrhu:
rata: Tui mader: fhr: khun: Selg hor

Bunen-Alphabet von Helsingland.

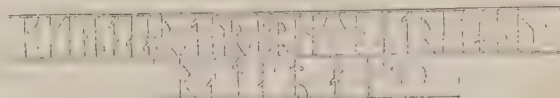
Gewöhnliches Alphabet.

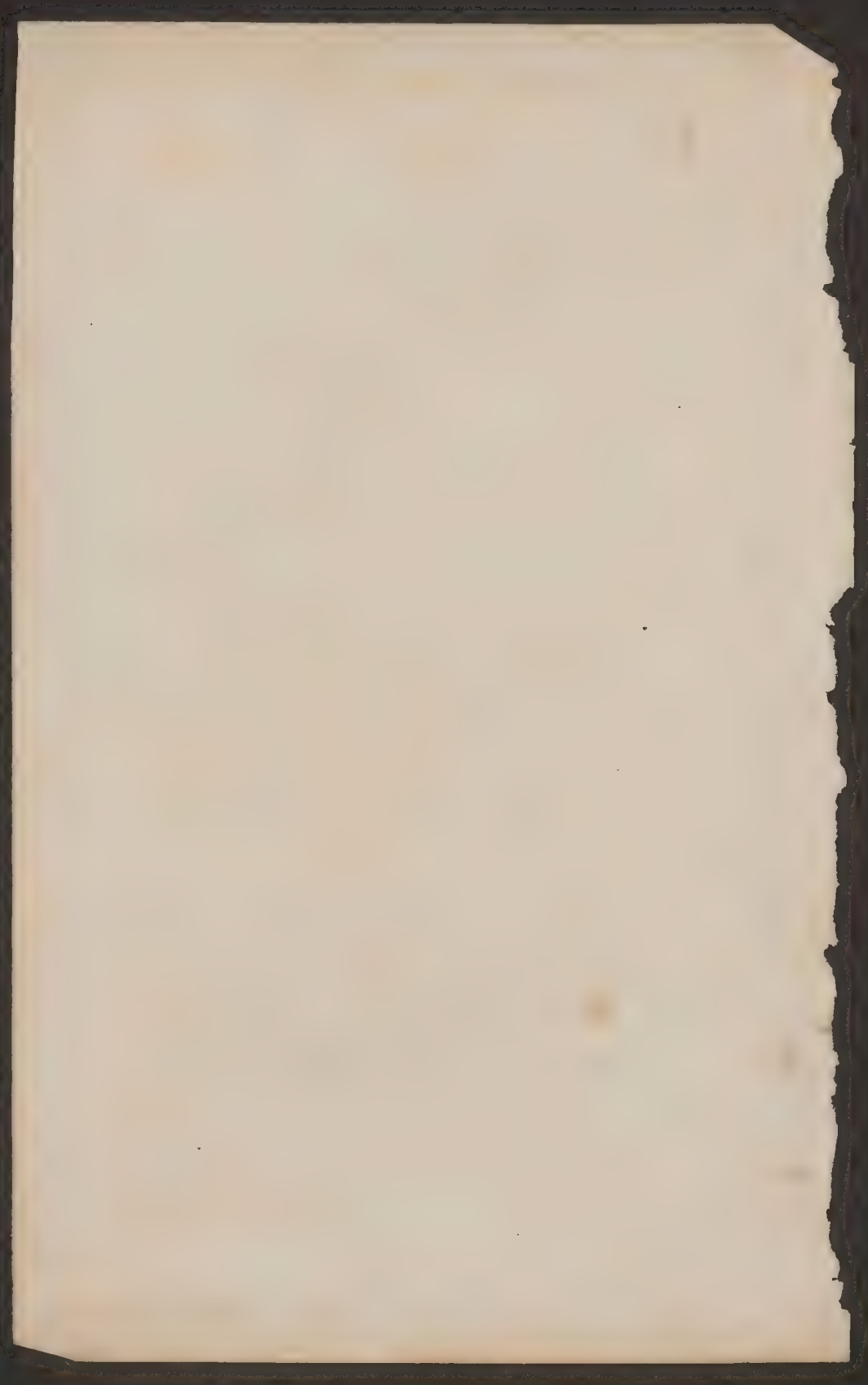
Y	Ψ	F	Freyr	Gott
U	U	U.V.	Ur	Sturm
F	Þ	Th	Thor	Gott
Þ	Þ	O	Odin	Gott
R	R	R	Reid	Wanderer
Y	Ψ	K	Kaun	Wunde
*	*	H	Hagel	Hagel
Þ	Þ	N	Naad	Nothwendigkeit
I	+	I	Is	Eis
+	+	A	Ar	Jahr
H	H	S	Sun	Sonne
+	+	T	Tyr	Gott
B	B	B	Bjarte	Birke
Þ	Þ	L	Langur	See
Y	Ψ	M	Madar	Mensch
Þ	Þ	B	Aur	Silber

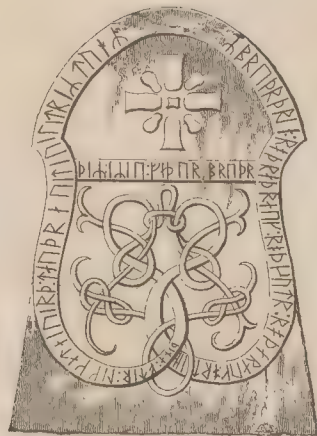
Zusammengesetzte und später dem Alphabet einverleibte Buchstaben.

+	AI. ou La.	Aur langur
*	NM	Tui madur
Φ	Thth	Relg thor

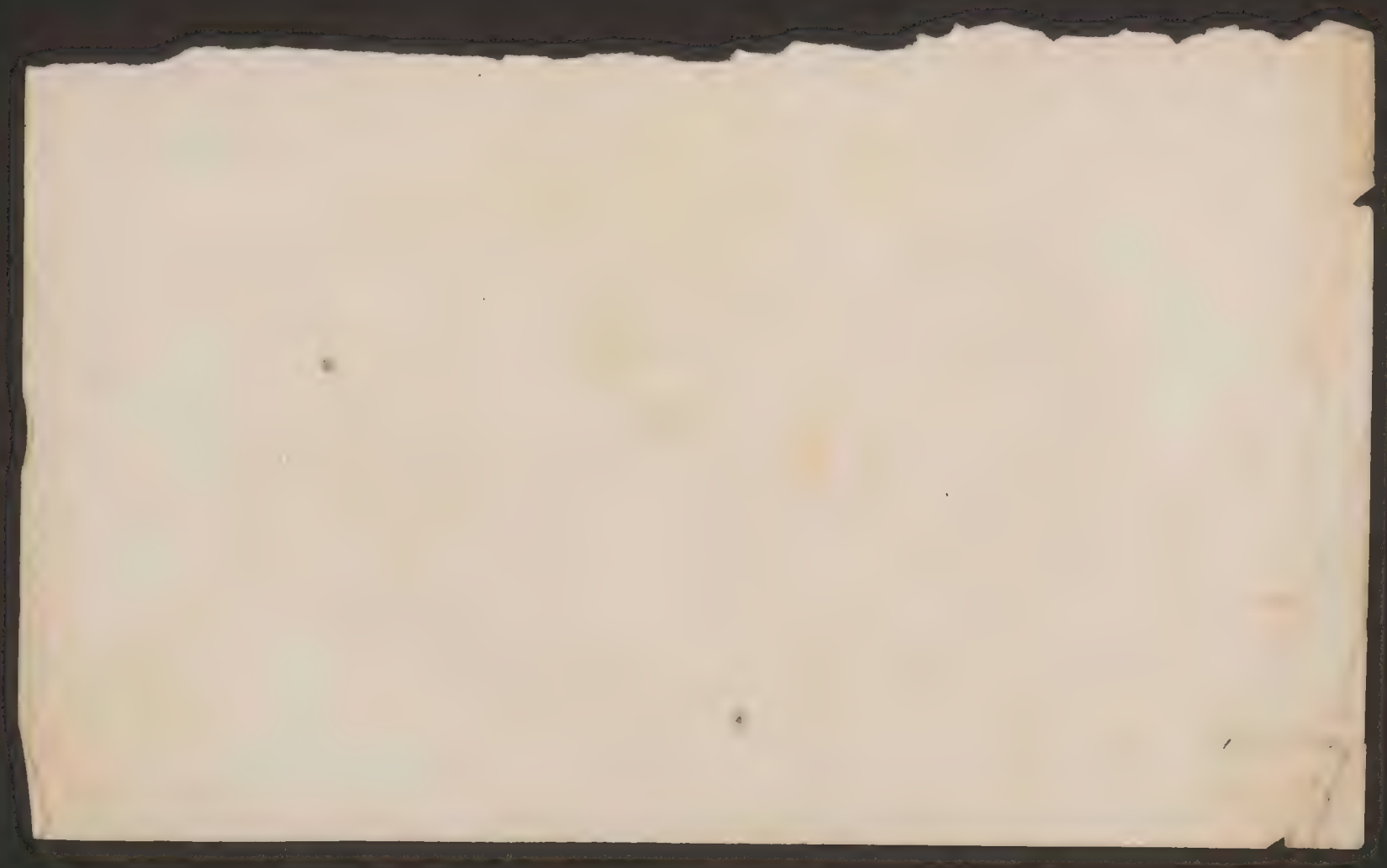
Die Bedeutung dieses Zeichens ist nicht ganz rein.

1. 2. Runen-Inscript. 3. Runen-Kalender. 4. Scandinavisches Trinkhorn mit Runen-Inscript.

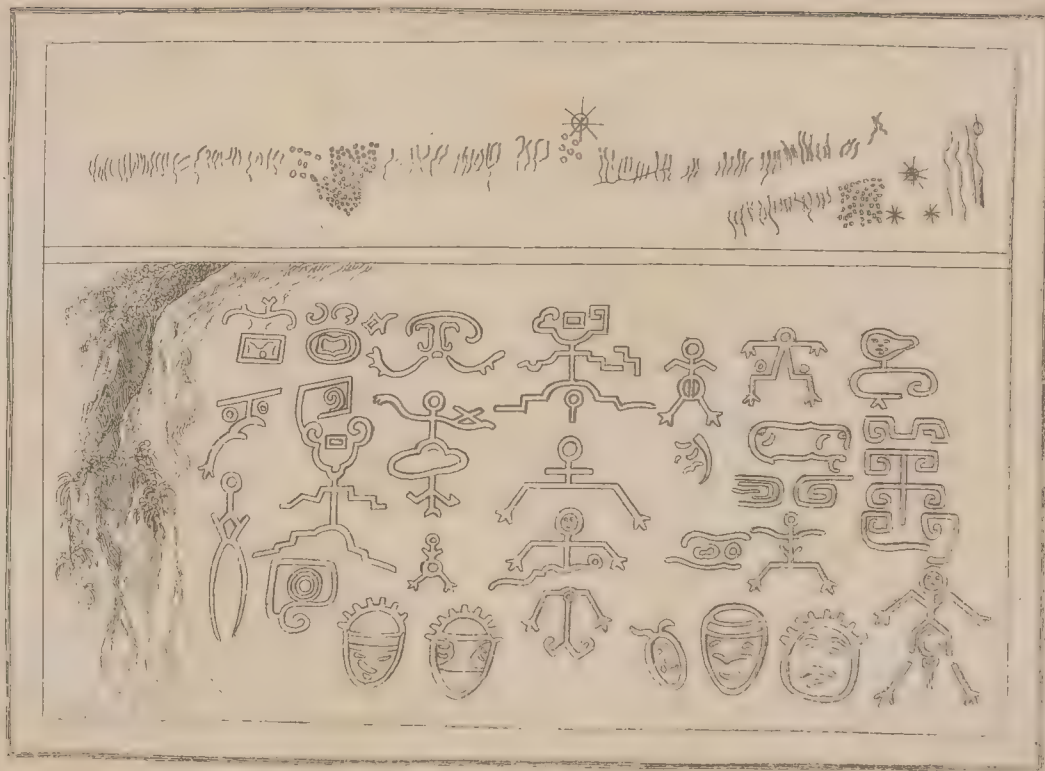
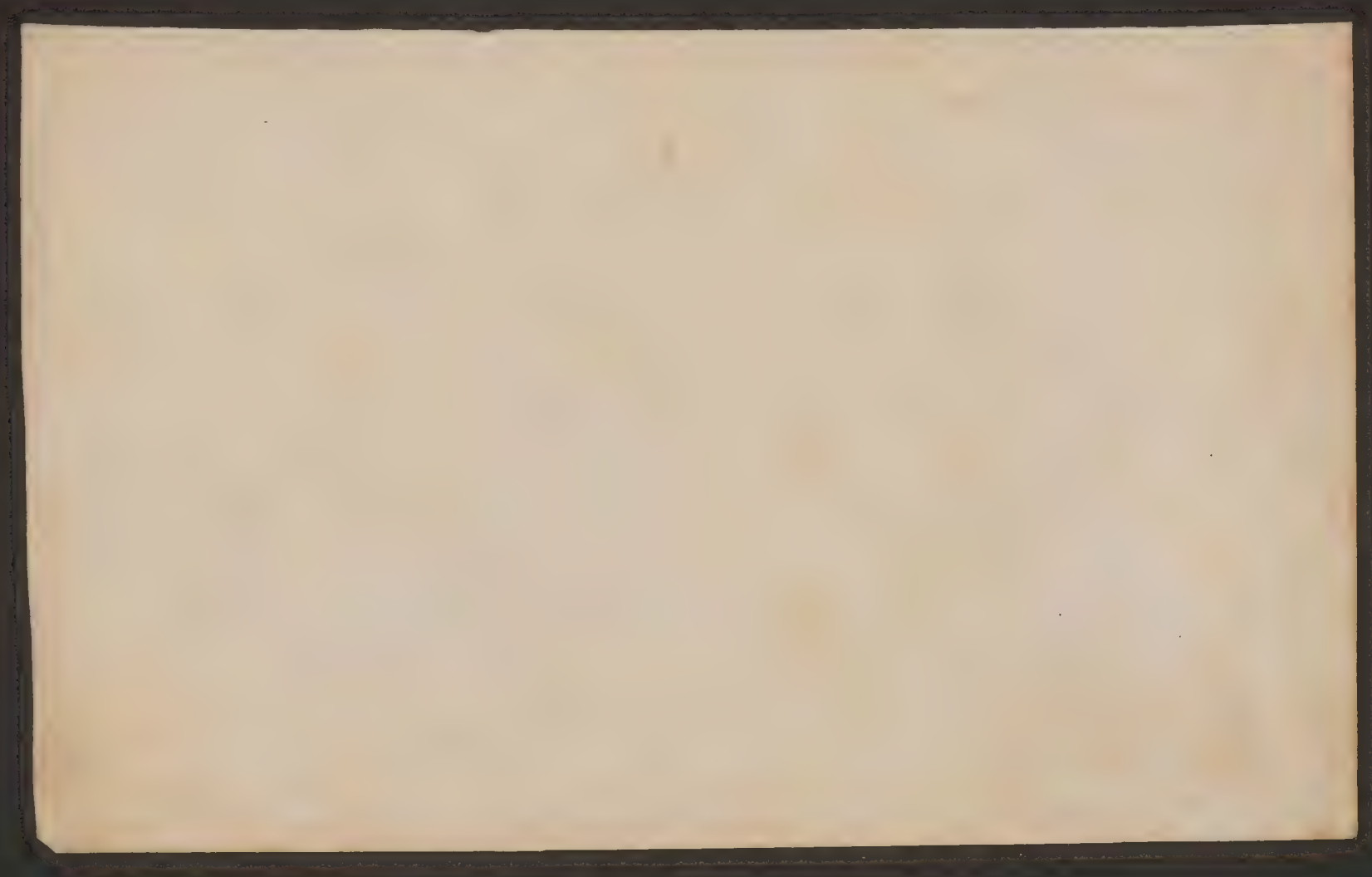
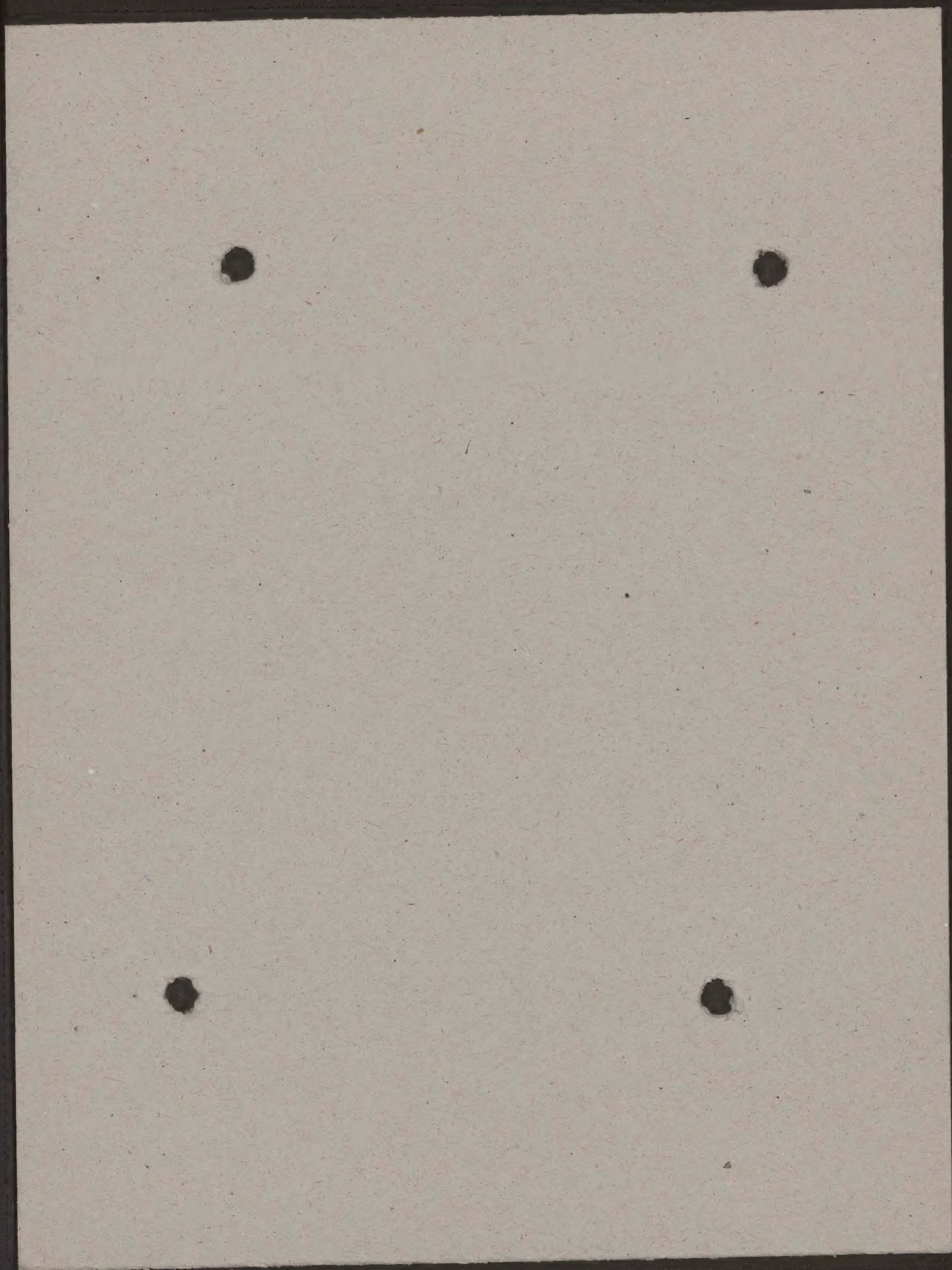

Fig. 1. Cave of Vache.

K. 53.

28. VIII. 1953. Jan

Bibl. Jag.